

TARTU ÜLIKOOL

SOOME-UGRI KEELTE KATEEDER

SISE- JA VÄLISKOHAKÄÄNETE KASUTAMISE JA TÕLKIMISE
VÕRDLUS SOOMEKEELSETE TEKSTIDE NING NENDE EESTI-
KEELSETE TÕLGETE PÕHJAL

DIPLOMITÖÖ

Lubatud keitmisel

1. juunil 89

P. Alvre

KOOSTAS: KERTTU JAAS

JUHENDAS: PROF. PAUL ALVRE

TARTU 1989

S I S S E J U H A T U S

Käesoleva diplomitöö eesmärk on võrdlevalt uurida sise- ja väliskohakäänete esinemist ning funktsioone soome ja eesti keeles. Paralleelselt on jälgitud soome- ja eestikeelset teksti, sealjuures on aluseks võetud soome keel.

Algmaterjalina kasutasin kolme eri autori teost: Veikko Huovise "Koirankynnen leikkaaja", Ilkka Pitkäse "Tavallisia ihmisiä" ning Mika Waltari "Fine van Brooklyn". Teosed on tõlkinud Tiit Kokla, Piret Saluri ning Endel Mallene.

Diplomitöö alusmaterjal on ilukirjanduslik, seetõttu ei saa nõuda sõna-sõnalist, täpset tõlget. Arvestada tuleb teose stiili, tõlkija loomingulist isikupära, kõnekeele toomist teise keelde jne. Seetõttu ei saagi pretendeerida mingitele uutele järeldustele soome- ja eestikeelsete kohakäändeliste vormide kasutamisel.

Diplomitöö on ülesehitatud võrdlemisel väljatoodud üldisematel tõlkimisvõimalustel. Näidete valikul lähtusin sellest, et kõik uuritavates teostes esinenud käändevormid ning nende funktsioonid oleksid esindatud, samas püüdsin vältida liigseid kordusi.

Näited on rühmitatud nii morfoloogilisest aspektist, st. käänete kaupa kui ka süntaktilisest seisukohast, esitades nende sagedasemad kasutusvõtted ning funktsioonid lauses.

Kõik järeldused on illustreeritud näidetega, milleks võib olla terviklik lause või uuritav käändevorm koos kontekstiga. Näited on esitatud paralleelselt soome ja eesti keeles, näite järel sulgudes on teose autori perekonnanimi ja teose lehekülje number.

Diplomitöö koostamisel kasutasin Seppo Räsäse uurimust "Kainuun murteiden kaasussyntaksi", Paul Alvre teoseid "Soome keeleõpetuse reeglid" ja "Soome keele õpik iseõppijaile", vähemal määral ka teisi abimaterjale.

Materjalist parema ülevaate andmiseks on töö lõpus kokkuvõtlik tabel.

Töö eesmärgiks on veel kord rõhutada seda erinevust, mis on soome- ja eestikeelsete sise- ja väliskohakäänete kasutamisel.

S I S E K O H A K Ä Ä N D E D

I L L A T I I V

ILLATIIVI FUNKTSIOONID SOOME KEELES

Seppo Räsäse teose "Kainuun murteiden kaasussyntaksi" põhjal võib illatiivi funktsioone rühmitada järgmiselt:

1. Illatiiv märgib kohta, kuhu või millesse on tegevus suunatud (Räsänen 1972:241-247).
 Näit. Hän iski... naulan puuhun. (Huovinen,14)
 Riitta meni ovensuujonoon... (Pitkänen,212);
 Helenius tuijotti ikkunan läpi pimeään iltaan. (Pitkänen,224);
 Olin saapunut Pariisin.... (Waltari,329);
 ...veren hulvahtaessa kuumana kasvoihin. (Waltari,351).
2. Illatiiv väljendab tegevust, toimingut, tööd, olukorda, asendit jt. (Räsänen 1972:247-255).
 Näit. ...niiden jotka joutuivat hankaluuksiin ja selkauksiin.... (Huovinen,8);
 Meinään että päästäis lähtemään.... (Pitkänen,167);
 Ei sitä muuten millään ~~päästäis~~lähtemään jaksa herätä huomenna töihin. (Pitkänen,237);
 ...saattoiko nykyaikainen puuseppä enää korjata sitä entiseen kuntoonsa. (Waltari,335).
3. Illatiivi kasutatakse ka ajaväljendustes (Räsänen 1972:255-257).
 Voisitte tulla ihan mihin aikaan vaan... (Pitkänen,212);
 ...kun Helenius ei hetkeen jatkanut. (Pitkänen,173).
4. Sageli esineb illatiiv koos rektisiooniliste verbidega (Räsänen 1972:260-261).
 Muuten se ei onnistunut jollen ensin vähän aikaa tutustellut koiraan. (Huovinen,130);
 ...tarttui sitten lasiinsa. (Pitkänen,184);
 Ja toki ihmiset uskoivat niiden selityksiin.... (Pitkänen,204);
 ...mutta kukaan ei... kiinnitänyt siihen huomiota. (Pitkänen,238);
 ...törmäsi yhteen tuttuun.... (Pitkänen,199);
 ...joka vaikutti minuun syvästi. (Waltari,343);
 ...ikään kuin se olisi kyllästynyt yllänsä kaartelemaan taivaa-
seen.... (Waltari,348)!
5. Illatiiv märgib teatud eesmärki (soome keeles juhud "johon jotakin tehdään, johon jokin sopii, joku kykene"). (Räsänen 1972:258-259).

Enkä mä tiedä olisko minustakaan siihen... (Pitkänen, 192).

6. Sageli esineb illatiiv koos post- või prepositsiooniga (näiteks terminatiivi asemel).

Jomotus sykki olkapäähän asti... (Huovinen, 155);

Yhtä semmoista hidasta muuttumistahan tämä on hautaan asti... (Pitkänen, 186);

1. ...tajusi huitovansa saliin päin... (Pitkänen, 183);

...että sain tilaisuuden nähdä hänen vyötäisiin asti paljaan selkänsä. (Waltari, 353).

ILLATIIVI TÕLKIMINE EESTI KEELDE

Järgnevast selgub, mismoodi on vaadeldud teostes soomekeelne illatiiv vahendatud eesti keelde. Ökonoomsuse mõttes on ära jäetud korduvad näited, kuid käänete suhtarv on sama.

1. Illatiiv on tõlgitud illatiiviga.

Koira ryntäsi sisään...(Huovinen,16) - Koer tormas tuppa...(13).

...hän oli kaatua apesankoon.(Huovinen,71) - ...pidi ta äärepealt rokaämbrisse kukkuma.(54)

Kuosmanen soitti... kunnantoimistoon.(Huovinen,38) - Kuosmanen helistas...vallakontorisse.(29)

Mertsii veti kengät jalkaansa...(Huovinen,29) - Mertsii pani saapad jalga...(22)

Mertsii oli saanut...kuulan kalloonsa.(Huovinen,9) - Mertsii oli saanut...kuuli pähe.(8)

el. oli kuollut...haavoihin...(huovinen,18) - ...surnud haavadesse.(14)

Kujanpää kääntyi ja meni käytävään...(Pitkänen,168) - Kujanpää pööras ümber ja läks koridori...(35)

...vaimo hönkäisi pötkönä puhelimeen.(Pitkänen,169) - ...pahvatas naine pahinal torusse.(35)

Helenius ähisi työntäessään kättä hihaan...(Pitkänen,176) - ...viskas Helenius kätt varrukasse toppides.(39)

...hän mieleensä tuli että...(Pitkänen,183) - talle tuli pähe, et...(43)

...mä suhtaudun niihin niin hirveän juhlallisesti...(Pitkänen,189) -

... ma suhtun neisse hirmus pidulikult...(46)

... niin että pitkä tukka lähti lentoon...(Pitkänen,192) -

... nii et ta pikad juuksed lendu läksid...(48)

Helenius kömpi autoon...(Pitkänen,198) - Helenius kobis autosse.(51)

Kujanpää löi jarrut pohjaan.(Pitkänen,201) - Kujanpää vajutas piduri põhja.(52)

Myyjä kääri jauheliha pakettiin.(Pitkänen,210) - Müüja keeras hakkliha paberisse.(57)

... kuin ei kuuluisikaan samaan seuraan.(Pitkänen,210) - ...nagu ei kuuluki samasse seltskonda.(57)

... katselivat mahan...(Pitkänen,217) - ... vaatasid maha...(61)

... tulivat katulamppujen valoihin. (Pitkänen,241) - ...jõudsid tänavalaternate valgusse. (73)

Nyt jätite poseen! (Pitkänen, 245) - Müüd jätite pihku! (76)
 Mä meen kyllä kanssa saman tien peuhkoihin... (Pitkänen, 249) -
 Mina poen ka otsemaid põhku... (78)
 ... saattoiko nykyaikane puuseppä enää korjata sitä entiseen
kuntoonsa. (Waltari, 335) - ... kas tänapäeva puusepp oskabki seda
 enam endisesse korda seada. (80)
 ... vaatimaan niitä empimättä herämään eloon... (Waltari, 358) -
 ... sundida neid jalamaid ellu ärkama... (95)
 Heräsin kirkkaaseen aamuun... (Waltari, 360) - Ärkasin kirkasse
hommikusse... (97)
 ... siitä lähtien olin ratkaisevasti joutunut omaan luokkaani...
 (Waltari, 347) - ... siitpeale olin lõplikult oma kategooriasse
määratud. (88)
 ... joka astui katujen vilinään... (Waltari, 337) - ... kes astus
 tänavate rüsinasse... (82)
 Silti katson sähköhtyneenä menneeseen kuin vaaralliseen kuiluun...
 (Waltari, 338) - Sellegipoollest vaatan ma kohkunult minevikku otse-
 kui ohtlikku kuristikku... (82)
 ... on aina tööntänyt minua üksinäisyyteen. (Waltari, 330) -
 ... on alati tõuganud mind üksindusse. (77)
 Ulkonaisesti ajatellen ei kevääseeni mahtunut muuta... (Waltari, 333) -
 Pealtnäha ei mahtunud sellesse kevadesse muud... (79)

2. Tõlkimisel on kasutatud nominatiivi.

... hän taas panisi ne tarttumaan muovilastan ja siirtokirjainarkkeih
hin, otsikkolappuihin ja muotakuviin... (Pitkänen, 252) - ... sunnib
 ta nad jälle võtma plastnaastud ja tempeltähepoognad, pealkirja-
sedelid ja moefotod, (80)
Kasvohin kohosi punoitus... (Waltari, 354) - Ta nägu lõi õhetama. (93)
 ... ja kiedoin höyhenpatjan korviini... (Waltari, 360) - ... ja
 surusin kõrvad, udusulepatja... (96)

3. Tõlgitud on genitiiviga.

... tarttui sitten lasiinsa. (Pitkänen, 1847) - ... haaras siis
klaasi. (43)
 ... kun vahidettiin amme tommosse suihkualtaaseen... (Pitkänen, 222) -
 ... panime vanni asemel niisuguse dušiseadme... (63)
 ... raapaisi tulen tikkuun... (Waltari, 371) - ... tõmbas tiku
põlema... (104)

4. Illatiivi asemel on partitiiv.

... on tähytämässä talvimaisemaan... (Huovinen, 34) - ... on

piidlemas talveloodust.(26)

Helenius vilkaisi naulakon piikkeihin. (Pitkänen,179) - Helenius silmitses nagikonkse.(41)

Helenius katsoi keskimmäisen talon viidenteen kerrokseen... (Pitkänen,245) - Helenius vaatas keskmise maja viiendat korrust.(75)

Ja toki ihmiset uskoivat niiden selityksiin. (Pitkänen,204) -

Ja inimesed uskusid nende seletusi...(54)

... jäin... tuijottamaan emännöitsijän häijyihin silmiin...

(Waltari,365) - ... jäin... vahtima virtina pahuraid silmi...(100)

... joka epäluuloisen harmaina tirkistelivät vuoroin tyttöön,
vuoroin minuun.(Waltari,365) - ... mis umbusust hallidena kord
tüdrukut, kord mind pörnitsesid.(100)

5. Tõlgitud on inessiiviga.

Toimistoon syttyi valo.(Huovinen,31) - Kontoris süttis valgus.(24)

... oliko kaarre tullut... kaltevuuteen, (Pitkänen, 206) -

... või oli kaar vales kaldes.(55)

Mehän ehdittäis kanssa kauppoihin...(Pitkänen,171) - ... jõuaksime
meie ka poodides käia.(36)

... jäi siihen käsi kynkkään kulkemaan. (Pitkänen,244) -

... nad kõndisid käevangus edasi. (75)

... pysähtyivät puolipiiriin... (Waltari,340) - ... jäid nad
poolsoõris ... seisma...(89)

6. Tõlgitud on elatiiviga.

Liekki tarttui ahneesti pikkaiseen lastuun. (Huovinen,116) -

Leek haaras ahnelt vaigusest pilpast kinni. (87)

Sakke oli väsynyt ikkunanäkymiin. (Huovinen,133) - Sakke oli
akna vaatepiltidest väsinud. (100)

... ikään kuin se olisi kyllästynyt yllänsä kaartelevaan taivaa-
seen... (Waltari,348) - ... just nagu oleks ta küllastunud enda
kohal kaarduvast taevast... (88)

... olin viehättynyt näihin lupauksiin... (Waltari,343) - ... olin
nendest lubadustest ... vaimustatud. (85)

... naine kosketi minua käsivarteen... (Waltari,333) - ... naine
puudutas mind käsivarrest... (79)

... en halua olla vaikuttamassa siihen... (Pitkänen,192) - ... ei
taha sind mõjutada sellest... (47)

7. Illatiiv on tõlgitud allatiiviga.

Jäätynesiin ikkunoihin puhaluttiin... (Huovinen,36) -
 Inimesed puhusid jäätunud akendele hingeõhku... (27)
 Sitten Ville löi lompakon pöytään ja esitteli tilinsä. (Huovinen,149) -
 Siis löi Ville rahakoti lauale ja näitas oma palga ette. (112)
 Kuosmanen pyysi puhelimeen myös sosiaalivirkailijan. (Huovinen,38) -
 Kuosmanen palus telefonile ka sotsiaalhoolekande ametniku. (29)
 ... taputtivat häntä hartioihin. (Huovinen,44) - ... patsutasid
 talle ólale. (34)
 Räntä tuiski ... otsaan. (Pitkänen,177) - Lobjakat tuiskas ...
laubale. (39)
 ... toisen nahkatakin selkämykseen oli kirjoitettu... (Pitkänen,178) -
 ... teise nahkjope seljale oli ... kirjutatud... (40)
 Helenius veti naamaansa hymyyn... (Pitkänen,182) - Helenius vedas
 näo naerule... (42)
 Poliisiauto syöksyi edessä olevan risteykseen... (Pitkänen,199) -
 Nende ette ristmikule sööstis politseiauto... (54)
 Ei sitä muuten millään jaksa herätä huomenna töihin. (Pitkänen,237) -
 Muidu ei saa homme õigeks ajaks tööle. (72)
 ... ja istui sohvaan. (Pitkänen,228) - ... ja istus diivanile. (67)
 ... ku on saatu tytöt ... naimisiin... (Pitkänen,230) - ... kui
 saame tüdrukud ... mehele... (68)
 Uhrasin ... neljäkymmentäviisi frangia ... Carnacia käsitlevään
kirjallisuuteen... (Waltari,361) - Ohverdasin ... nelikümmend viis
 franki ... Carnaci käsitlevale kirjandusele. (97)
 ... raskaasti hengittävä meri huohui viileyttä paljaaseen ihoon.
 (Waltari,362) - ... raskelt hingav meri õhkas mu paljale ihule
jahedust. (98)
 ... päivä paisti liian hellästi kirjan lehtiin... (Waltari,363) -
 ... aga päike paistis liiga heledalt raamatulehtedele. (98)
 Ajatukseni palasivat Lorientin matkean... (Waltari,363) - Mõtted
 pöördusid uuesti Lorienti sõidule... (98)
 Vastaus tälläiseen kysymykseen vaati harkintaa... (Waltari,365) -
 Vastus niisugusele küsimusele nõudis järelemõtlemist... (100)
 Eteishallin täyttivät yläkertaan johtavat portaad... (Waltari,343) -
 Eesruumi täitsid ülemisele korrusele viiv trepp... (85)

8. Tõlgitud on adessiiviga.

Hänen vieruskaverinsa julisti isoon ääneen... (Huovinen,34) -
 Tema kõrval istuja kuulutas kõlaval häälel... (26)

9. Kasutatud on translatiivi.

Hyvä jos linja-autolippuun riittäisi. (Huovinen, 46) - Hea, kui bussipiletiksi jätkub. (35)

... ja muistiinpanoihin käyttämäni paperin määrä oli tavaton... (Waltari, 333) - ... üksnes ülestähendusteks kulunud paberihulk oli määratu... (79)

10. Tõlgitud on terminatiiviga.

Ja heinät riittävät juuri ja juuri kevääseen... (Huovinen, 84) - ... ja heintega veab äärepealt kevadeni välja... (63)

... kun junan lähtöön oli vielä lähes kolme tuntia. (Huovinen, 32) - ... kuna rongi minekuni oli veel ligi kolm tundi aega. (24)

Yhtä semmoista hidasta muuttumistahan tämä on hautaan asti... (Pitkänen, 186) - Pidev pikaldane muutumine kuni hauani... (44)

... sillä vanha herra ei sallinut minun puhua loppuun. (Waltari, 354) - ... sest vanahärra ei lasknud mul lõpuni rääkida. (93)

... sain tilaisuuden nähdä hänen vyötäisiin asti paljaan selkäänsä. (Waltari, 353) - ... mul avanes võimalus ta vööni paljast selga näha. (92)

11. Tõlkimisel on kasutatud komitatiivi.

Muuten se ei onnistunut, jollei ensin vähän aikaa tutustellut koi-raan. (Huovinen, 130) - See ei õnnestu muidu, kui oled enne koeraga tuttav olnud. (97)

... törmäsin yhteen tuttuun... (Pitkänen, 199) - ..., pörkasin kokku ühe tuttavaga... (51)

... mutta pian niihin alkoi taas tottua. (Pitkänen, 251) -

... kuid varsti harjus nendega jälle. (79)

... ovathan he yleensä tyytyväisiä työnsä tuloksiin. (Waltari, 337) -

... üldiselt on nad ju oma töötulemustega rahul. (82)

... olin ... ehtinyt sopeutua ympäristööni. (Waltari, 331) -

... ning ümbrusega kohanenud. (78)

Siihen he ystävällisesti suostuivat. (Waltari, 3337) - Sellega olid nad sõbralikult päri. (79)

Kiven molskahdukseen sekaantui sata lievempää molskahduste...

(Waltari, 359) - Kivi sulpsatusega kaasnes sada nõrgemat sulpsatust. (96)

... vartalonsa kuin tummiin vaatteisiin verhottu silitysrauta.

(Waltari, 344) - ... keha nagu tumedate riietega kaetud triikimislaud. (86)

12. Kasutatud on instruktiivi,

Kujanpää kuunteli häntä ja katsoi suoraan suuhun... (Pitkänen, 208) -

Kujanpää kuulas Heleniust ammuli sui... (56)

13. Tõlgitud on adverbil abil.

... ja levitti sen suuaukon ammolleen. (Huovinen, 39) - ... ja tõmbas kotisuu lahti. (30)

... ettei niita tähän aikaan kotoa tavota... (Pitkänen, 173) -

... et neid praegu kodunt kätte ei saa... (37)

... hengitti kerran syvään,... (Pitkänen, 173) - ... hingas korra sügavalt... (38)

... nosti kaulukset pystyyn... (Pitkänen, 177) - tõstis krae üles... (39)

... ylihuomenna tulee küllä tarjoukseen... (Pitkänen, 209) -

... ülehomme tuleb ja saab odavamalt... (17)

Nuoruuteni oli tullut myöhään,... (Waltari, 331) - Mu noorus oli saabunud hilja... (77)

... juoda itseeni humalaan... (Waltari, 334) -... juua ennast täis... (80)

14. Väga sageli on illatiiv tõlgitud genitiivi ja kaassõnaga.

Kõmmittiin junaan. (Huovinen, 337) - Komberdati rongi peale. (26)

... hän heräsi kolinaan. (Huovinen, 30) - ... ärkas ta kolina peale. (23)

... lensivät leppiin. (53) - ... lendasid leppade otsa. (41)

Mertsii työnsi merkkikirven vyöhönsä... (Huovinen, 120) - Mertsii lükkas templikirve vöö vahele... (95)

... lähti harppomaan käytävää aulaan päin. (Pitkänen, 174) -

... kiirustas läbi koridori halli poole. (38)

... Helenius joutui pysähtymään liikennevaloihin. (Pitkänen, 177) -

... peatus Helenius valgusfoori ees... (40)

... nojasi tarjoilija kassakoneeseen. (Pitkänen, 180) - ... nõjatus ettekandja kassaaparaadi najale. (41)

Kujanpää veti päätä hartioihin... (Pitkänen, 201) - Kujanpää tõmbas pea õlgade vahele... (53)

... heittäydyin pitkäksi päivänpaisteeseen... (Waltari, 362) -

... heitsin päikese kätte pikali... (98)

... hän työnsi arkailematta kätensä kainaloono... (Waltari, 365) -

... võttis ta mul kõhklemata käe alt kinni... (100)

... painaen kasvonsa piiloon olkapäähänni. (Waltari, 368) - ... surudes näo mu õla vastu. (102)

... miten oli ... ostanut sen kohtuulliseen hintaan... (Waltari, 335) -

... kuidas ta oli selle ... mööduka hinna eest ... ostnud. (80)

15. Tõlgitud on partitiivi ja kaassõnaga.

... jääpalat kilahtelivat varmasti reunoihin... (Pitkänen, 186) -

... jäätükid kilksusid vaikselt vastu klaasiserva... (44)

... olin tõrmanud pääni kiveen... (Waltari, 359) - ... olin tormanud peaga vastu kivi... (96)

16. Kõige huvitavamad on juhud, kus töökimisel on kasutatud teistsugust lausekonstruktsiooni.

Hänellä oli vähän rahaa vaikka mustanpörssin voihin. (Huovinen, 131) -

Tal oli pisut raha kas või musta turu hinnaga võid osta. (98)

Rahastako etu- vai takakätehen? (Pitkänen, 179) - Kas tasu käib ette või pärast? (41)

Laura vastasi puristukseen pehmeästi... (Pitkänen, 186) - Laura surus leebelt vastu... (45)

... alkoi vääntää toista suupieltaan vinoon. (Pitkänen, 199) -

... suunurk kippus kerkima. (51)

Kujanpää keskittyi nyt täysin ajamiseensa... (Pitkänen, 202) -

Kujanpää söitis nüüd keskendunult... (53)

... tytöt panis hanttiin... (Pitkänen, 222) - Tüdrukud tõstaksid kisa... (64)

... meren lähesyys henki kasvoini... (Waltari, 354) - ... vastu õhkus mere lähedust... (93)

... olin jo viehättynyt hotellini ruokaan ja vuoteeseen... (Waltari, 358)

... mulle oli hakanud meeldima hotelli söök ja voodi... (95)

Hän puhkesi kiivaiksi vastaväitteisiin... (Waltari, 351) - Ta hakkas ägedalt vastu vaidlema... (91)

... jotka eivät voi tulla toimeen... (Waltari, 330) - ... kes ei saa muidu... (77)

... häpeäkseni täytyi minun usein turvautua verukkeeseen...

(Waltari, 333) - ... oma häbiks pidin sageli appi võtma vabanduse... (79)

Vaadeldes illatiivi tõlkimist eesti keelde, võib näha, et juhtudel, kus illatiiv on adekvaatselt tõlgitud illatiiviga, on see nii soome kui eesti keeles lokaaladverbiaali funktsioonis. Mertsis oli saanud... kuuln kalloonsa. (Huovinen, 9) - Mertsis oli saanud ... kuuli pähe. (8)

Helenius kõmpi autoon... (Pitkänen, 198) - Helenius kobis autosse. (51)

Neil juhtudel, kus illatiivi vasteks on mingi muu käänne, on kohakäändeline vorm muutnud oma funktsiooni.

Kasvoinhin kohosi punoitus. (Waltari, 354) - Ta nägu löi õhetama. (93) Siin on illatiivi vasteks nominatiiv, lokaaladverbiaali asemel aga subjekt.

Tarttui sitten lasiinsa. (Pitkänen, 184) - ... haaras siis klaasi. (43) Selle näite puhul on illatiivi asemel genitiiv, lokaaladverbiaali asemel totaalobjekt.

... on tähystämässä talvimaisemaan... (Huovinen, 34) - ... on piidlemas talveloodust... (26). Siin on illatiivi vasteks partitiiv, adverbialli asemel on partsiaalobjekt.

Osadel juhtudel on käännete erinevase puhul funktsioon ikkagi samaks jäänud.

Toimistoon syttyi valo. (Huovinen, 31) - Kontoris süttis valgus. (24) Näeme, et illatiivi eestikeelseks vasteks on inessiiv, mõlemad on aga lokaaladverbiaalid. Sama võib täheldada juhul, kus illatiiv on tõlgitud elatiiviga, mõlemad esinevad kohamäärusena.

Liekki tarttui ahneesti pikkaiseen lastuun. (Huovinen, 16) - Leek haaras ahnelt vaigusest pilpast kinni. (87)

Elatiivi puhul võib funktsioon ka muutuda.

Sakke oli väsynyt ikkunanäkymiin. (Huovinen, 133) - Sakke oli akna vaatepiltidest väsinud. (100) Elatiiv esineb siin kausaaladverbiaalina.

Väga sageli on soomekeelse illatiivi vasteks allatiiv, funktsioon on enamasti samaks jäänud, lihtsalt sisekohakäändeline vorm on asendatud väliskohakäändelisega.

... istui sohvaan. (Pitkänen, 228) - ... istus diivanile. (67). Sel juhul on nii illatiiv kui allatiiv lokaaladverbiaalid.

... ku on saatu tytöt naimisiin... (Pitkänen, 230) - ... kui saame tüdrukud ... mehele... (68). Näeme, et nii illatiiv kui allatiiv on seisundimääruised.

Vastaus tälläiseen kysymykseen vaati harkintaa... (Waltari, 365) - Vastus niisugusele küsimusele nõudis järelemõtlemist... (100)

Selle näite puhul on mõlemad kohakäändelised vormid atribuudi funktsioonis.

Näite puhul, kus illatiiv on tõlgitud adessiiviga, on funktsioon jäänud samaks, mõlemad vormid esinevad viisimäärusega.

Hänen vieruskaverinsa julisti isoon ääneen...(Huovinen,34) -

Tema kõrval istuja kuulutas kõlaval häälel...(26)

Huvitav on näide, kus illatiivi eestikeelseks vasteks on translatiiv.

... jo muistiinpanoihin käyttämäni paperin määrä oli tavaton...(Waltari, 333) - ... üksnes ülestähendusteks kulunud paberihulk oli määratu...(79). Lokaaladverbialli asemel on eestikeelne otstarbemäärus.

Soome keeles puudub terminatiiv, eestikeelse terminatiivi puhul on funktsioon muutumatu.

Ja heinät riittävät juuri ja juuri kevääseen...(Huovinen,84) -

... ja heintega veab äärepealt kevadeni välja...(63). Näeme, et ajamääruslik funktsioon on säilunud.

Neil juhtudel, kui soomekeelsele illatiivile vastab eesti keeles komitatiiv, on eestikeelne vorm enamasti sihitismääruslikus funktsioonis.

... mutte pian niihin alkoi taas tottua.(Pitkänen,251) - ... kuid varsti harjus nendega jälle. Soome keeles kaasneb sellistel juhtudel illatiiviga rektisiooniline verb.

Vaid ühel juhul oli illatiiv tõlgitud instruktiiviga.

Kujanpää kuunteli häntä ja katsoi suoraan suuhun...(Pitkänen,208) - Kujanpää kuulas Heleniust ammuli sui. Siin on soomekeelse kohamääruse asemel eesti keeles viisimäärus.

Näidete puhul, kus soomekeelse illatiivi vasteks on adverb, näeme, et funktsioon on ikkagi sama.

... nosti kaulukset pystyyn...(Pitkänen,177) - Tõstis krae üles...(39)

... hengitti kerran syvään...(Pitkänen,173) - ... hingas korra sügavalt...(38)

Juhud, mil soomekeelsele illatiivile vastab eesti keeles kas genitiiv või partitiiv koos kaassõnaga, on seletatavad sellega, et illatiiv on soome keeles väga sageli kasutatav kääne ning eesti keeles pole võimalik seda samuti illatiiviga vahendada. Funktsioonid on aga jäänud samaks.

Kujanpää veti päätä hartioihin...(Pitkänen,201) - Kujanpää tõmbas pea õlgade vahele.(53)

... Helenius joutui pysähtymään liikennevaloihin.(Pitkänen,177) -

... peatus Helenius valgusfoori ees.(39)

Nende lausete puhul, kus tõlkija on muutnud kogu lauseehitust, võib väita, et see oli vajalik stiilipuhtuse tõttu. Sageli on neil juhtudel eestikeelses lauses kohakäändeline vorm koguni ära jäetud.

Laura vastasi puristukseen pehmeästi...(Pitkänen,186) - Laura surus leebelt vastu...(45)

I N E S S I I V

INESSIIVI FUNKTSIOONID SOOME KEELES

S. Räsänen on inessiivi rühmitanud järgmiselt:

1. Inessiiv märgib olemise, tegemise või sündmuse toimumise paika. (Räsänen 1972:191-198)

näit. Eräässä jutussa povailtiin...(Huovinen,6)

... mut miten siellä metsässä... näkes mennä.(Pitkänen,225)

Se oli jo kolmannessa eri hoitopaikassa...(Pitkänen,220)

Oletteko jo käynyt haudassa?(Waltari,368)

Olinhan vieras vieraassa maassa...(Waltari,360)

2. Inessiiviga märgitakse tihedat ühendust, kokkupuudet (kas eseme või asjaga, millega keegi või miski on tihedas seoses), samuti kasutatakse inessiivi seoses kehaosade ja nende riietamisega (tüüp "kingad on jalas"). (Räsänen 1972:199-201)

... huoneessakin päässään karvalakki...(Huovinen,15)

...sen ääni kuulosti Heleniuksen korvissa.(Pitkänen,224)

... ehti nähdä Kujanpään vaimon bikineissään poseeraamassa... (Pitkänen,234)

... seisoin paikoillani lakki kädessä,.. (Waltari,354)

Erotin tuskin enää polkua jaloissani... (Waltari,377)

3. Inessiiv väljendab olukorda, seisundit, toimingut.(Räsänen 1972:201-202)

... ja osat olis toisin päin, sinä naimisissa ja minä... (Pitkänen,192)

... oli mennyt ja laskuissa sekaisin,(Pitkänen,216)

... yksinäinen ei tapaa voittajaansa väittelystä.(Waltari,330)

Sanotaan että seurassa olen hapan ja ikävä...(Waltari,331)

4. Inessiiviga väljendatakse tööd või tegevust.(Räsänen 1972:202-205)

... oli kaksi kirvesmiestä töissä.(Huovinen,6)

... sen, joka oli sun kimpussa.(Pitkänen,248)

... pitämään kädet jossain puhassa. (Pitkänen,185)

5.Sageli kasutatakse inessiivi kas vaimse või füüsilise seisundi märkimiseks. (Räsänen 1972:206-208)

Siinjuures on huvitav see, et enamasti on vaadeldav sõna liitsõna ning talle järgneb possessiivsufiks.

... joutui juovuspäissään...(Huovinen,7)

... oli ollut aamupäivän siivousvimmasa.(Huovinen,121)

... kun oli mennyt hätäpäissään mölöyttämään... (Pitkänen,172)

... matto oli viivasuorassa lattiakaakeleiden kanssa.

(Pitkänen,222)

Suorissa, säännöllisissä riveissään ne olivat...(Waltari,349)

Vihapäissäni koppasin maasta kiven ...(Waltari,359)

6. Inessiivi kasutatakse ka ajaväljendustes.(Räsänen 1972:209-211)

... ettei olisi myöhässä.(Huovinen,29)

... mutta pysähtyi kumminkin ajoissa.(Pitkänen,201)

Oli niin suoja vielä illansuussa.(Pitkänen,224)

Olin saapunut... lokakuussa 1927.(Waltari,329)

7. Inessiv esineb ka hüüatustes, emotsionaalsetes väljendites jne.
(Räsänen 1972:218)

Ei ihmeessä!(Pitkänen,227)

INESSIIVI VASTED EESTI KEELES

Järgnevast selgub, kuidas on inessiiv antud teoste põhjal tõlgitud eesti keelde.

1. Inessiiv on tõlgitud inessiiviga.

... pudottaa kädessä olevan esineen. (Huovinen, 10) - ... käes oleva eseme maha pillata. (8)

Työssä Mertsi oli melko avuton. (Huovinen, 10) - Töös oli Merts'i kaunis abitu. (9)

Miesvainaja eli hänen mielessään... (Huovinen, 18) - Mees kadunuke püsis tema mälestustes... (14)

Kylmässä eteisessä hänellä oli pabvilaatikossa eväät. (Huovinen, 8) - Külmas vööruses pappkastis oli tal toidumoon. (7)

... oli irrallinen mies säännöstellyssä maailmassa. (huovinen, 9) - ... oli irdolend reglementeeritud maailmas. (7)

Kerronnan jännittämissä paikoissa... (Huovinen, 11) - Jutustuse põnevaid kohtades... (9)

Alussa mä menin vaan muutaman kerroksen... (Pitkänen, 225) - Alguses sõitsin ainult paar ringi... (65)

Helenius pohti oliko englannin kielessä... (Pitkänen, 169) - Helenius vaagis, kas inglise keeles on tõesti... (35)

... mä olen asiakasneuvottelussa... (Pitkänen, 170) - ... ma olen klientidega nõu pidamas. (39)

Yhdessä looshissa hälisi äänekkästi neljän naisen porukka... (Pitkänen, 180) - Ühes loozis lärmas neljaliikmeline naisteseltskond... (41)

Laukku oli Lauran sylissä... (Pitkänen, 183) - Kott oli tal ... süles... (43)

... yhä siinä asennossa... (Pitkänen, 187) - ... ikka samas asendis... (45)

Näyttää olevan meidän perheessä tapana... (Pitkänen, 216) - Meie perez on kohe nagu kombeks... (60)

Kujanpään vaimo nyökytteli päätään musiikin tahdissa. (Pitkänen, 229) - ... noogutas Kujanpää naine muusika taktis pead. (68)

No siinä alareunassa... (Pitkänen, 214) - Seal alumises servas... (59)

Kännissä se oli nytkin... (Pitkänen, 248) - Ta oli praegugi purjus... (77)

Ja pamppu kainalossa. (Pitkänen, 248) - Ja kantsik kaenlas. (77)

Juuri sellainen se oli alkavan iltapäivän runottomassa päivänpaistesssa ... (Waltari, 347) - Just niisugune mulje jäi sellest pärast-lõunases proosalises päikesepaistes... (88)

... ranta oli päinvastaisessa suunnassa... (Waltari, 346) - ... rand on vastupidises suunas... (88)

Olin saapunut lokakuussa 1927 ... (Waltari, 329) - Olin saabunud ...
oktoobris 1927 ... (76)

... yllättävät ... lukijaa sen tarinan yhteydessä... (Waltari, 329) -
Üllatavad lugejat selle looga ühenduses... (76)

Sanotaan että seurassa olen hapan ja ikävä... (Waltari, 331) -
Öeldakse, et olen seltskonnas sünge ja igav... (77)

... herättivät minussa riemuun... (Waltari, 331) - ... äratasid
minus vaimustust... (78)

2. Tõlgitud on nominatiiviga.

... saman tien hänen päässään alkoi löydä tyhjää... (Pitkänen, 171) -
... ja äkki oli tal pea tühi... (36)

... jolloin puistojen puissa oli kuurretta... (Waltari, 332) -
... mil pargipuud olid härmas... (78)

3. Tõlkimisel on kasutatud illatiivi.

Kulkumiehen rakki olisi vain kaikkien jaloissa... (Huovinen, 18) -
Hulkuri rakats jääks vaid kõikidele jalgu... (14)

... rukkasta kädessä käyttämättä. (Huovinen, 76) - ... kinnast
kätte panemata. (58)

... taas kyydissä tultais... (Pitkänen, 167) - ... kui teie küüti
saaks... (34)

4. Tõlgitud on elatiivi abil.

Miten siinä sitten kävi, siinä sun tilanteessa... (Pitkänen, 193) -
Mis sellest sinu loost lõpuks sai? (48)

Ne kyttää pusikoissa ettei vaan kukaan aja ylinopeutta... (Pitkänen,
247) - Nead jahivad póósastest, et keegi kiirust ei ületaks... (77)
Suussa näkyi... (Huovinen, 7) - Suust paistis... (6)

Olen ikävystynyt tässä kurjassa luolassa... (Waltari, 366) - Olen
tüdinud sellest viletsast urkast... (100)

Tutkivissa katseissa, joita sinuun luotiin... (Waltari, 345) -
Uurivatest pilkudest, mis sulle suunati... (87)

5. Tõlgitud on adessiiviga.

... taipaleen kahdessa isossa mäessä hän oli kaatunut... (Huovinen, 60) -
... teekonna kahel kobedamal künkäl oli ta kukkunud... (46)

... täällä kylmässä pohjolassa... (Huovinen, 95) - ... siin külmäl
põhjamaal... (71)

Sillä on takakäpälissä kannukset... (Huovinen, 22) - Tal on taga-
käppadel kannused... (17)

... seinällä telineessä oli koulun työkaluja... (Huovinen, 15) -
 ... seinal raamistikul oli kooli tööriistu. (12)
 ... miten hän silloin tällöin kävi naapurissa,... (Huovinen, 24) -
 ... kuidas ta aeg-ajalt käis naabritel... (19)
 Oli niin suoja vielä illansuussa... (Pitkänen, 224) - Õhtupoolikul
 oli veel nii soe... (65)
Kyljissä erottui pari raskausarpea... (Pitkänen, 249) - Külgedel
 võis näha paari rasedusarmi... (78)
 ... pahimmissa tapauksessa alkaisi kysellä miksi... (Pitkänen, 200) -
 ... kõige halvemal juhul võis naine huvi tunda... (152)
Kuvassa se istui... (Pitkänen, 232) - Pildil istus ta... (69)
 Mutta vedenrajassa leikkivät lapset olivat ainoita... (Waltari, 362) -
 Aga veepiiril mängivad lapsed olid ainukesed... (98)
 Miksi viivyn tällaisissä samantekevissä pikkuseikoissa. (Waltari, 344) -
 Miks ma sellistel väheütlevatel pisiseikadel peatun? (87)
 ... tai myöhemmin täysihoidossa asuessani. (Waltari, 332) - ... või
 hiljem kostil elades... (78)
 ... tämän tavan olin omaksunut Ranskassa... (Waltari, 336) - ... olin
 selle kombe Prantsusmaal omaks võtnud... (81)
Päivänpaisteessa tämä vihreys ... näytti... (Waltari, 333) -
Päikesepaistel mõjus see... (79)
 Asemahallin kolkossa seinässä oli... (Waltari, 335) - Jaamahoone
kõledal seinal oli... (80)

6. Tõlgitud on ablatiiviga.

... Riitta säkähti viereessä. (Pitkänen, 210) - ... suskas Riitta
kõrvalt. (57)
 Helenius huomasi pari hiusta sormiensa välissä... (Pitkänen, 248) -
 Helenius leidis sõrmede vahelt paar juuksekarva. (77)

7. Tõlgitud on essiiviga.

Se on valmiissa pakkauksessa... (Pitkänen, 211) - See on valmis-
pakituna... (58)

8. Tõlgitud on komitatiiviga.

... luvannut lähettää postissa heti takaisin... (Pitkänen, 185) -
 ... lubanud postiga ära saata. (44)
 ... me ollaan päästy sen kyydissä... (Pitkänen, 194) - ... me oleme...
 tema autoga saanud. (49)
Kengissä tullut lumi ei sulanut lattialla... (Huovinen, 36) - Jala-
noudega sissetulnud lumi põrandal ei sulanud... (27)

... sopivan viileässapäässä... (Huovinen, 78) - ... parajalt jaheda ilmaga... (58)

Ehdittyäni näin pitkälle ajatuksissani... (Waltari, 359) - Jõudnud oma mõtetega niikaugale... (96)

Vihapäissäni koppasin maasta kiven... (Waltari, 359) - Haarasin vihaga maast kivi... (96)

... ojensi sitä minulle likaisessa kädessään. (Waltari, 348) -

... ulatas selle oma määratud käega mulle. (89)

9. Tõlkimisel on kasutatud instruktiivi.

Helenius kuunteli pää painuksissa... (Pitkänen, 191) - Helenius kuulas norguspäi... (47)

10. Tõlgitud on adverbil abil.

Linja-autovuoroja oli harvassa, ja autot olivat myöhässä. (Huovinen, 44) - Bussid liikusid harvalt ja jäid alati hiljaks. (34)

... kun tajusi ottaneensa Heleniuksen puheen liian tosissaan. (Pitkänen, 225) - ... mõistes, et oli Heleniuse juttu liiga tõsiselt võtnud. (65)

11. Tõlgitud in genitiivi ja kaassõnaga.

... jotka tulituksessa ryömivät... (Huovinen, 62) - ... kes kuulirahe all roomavad... (47)

Merkkikirves roikkui vyössä. (Huovinen, 111) - Templikirves kõlkus vöö küljes. (83)

Erotin tuskin enää polkua jaloissani... (Waltari, 357) - Seletasin vaevu teerada jälge all.

12. Tõlkimisel on eelistatud teistsugust lausekonstruktsiooni.

... oli ollut aamupäivän siivousvimmasa. (Huovinen, 121) - ... oli hommikupoolikul kange koristamistuhin peal olnud. (91)

Ei ihmeessä! (Pitkänen, 227) - Mis sa räägid! (68)

Ja tollakin taitaa olla vielä univelkaa rästissä... (Pitkänen, 239) -

Ja temal on vist veel unevõlg tasa tegemata... (73)

... mitä sillä oli mielessä. (Pitkänen, 167) - ... mida too asjast arvab. (34)

Mitähän niillä on tänään tyrkytyksessä? (Pitkänen, 207) - Mis kaupad täna kaela määrivad? (56)

... pitämään kädet jossain puuhassa... (Pitkänen, 185) - ... et kätele tegevust anda... (44)

... säälittelevät varmaan minua mielessään... (Waltari, 330) -

... tunnevad mulle kindlasti õndamisi kaasa... (77)

Inessiivi tõlkimisel eesti keelde võib näha, et juhtudel, mil inessiivi vasteks on samuti inessiiv, on selle funktsioon lauses nii soome kui eesti keeles sama.

Yhdessä looshissa hääli äänekkästi neljän naisen porukka...(Pitkänen, 180) - Ühes looõis lårmas neljaliikmeline naisteseltskond...(41) Näeme, et inessiiv on mõlemis keeles lokaaladverbiaal.

Alussa mä menin vaan muutaman kierroksen.(Pitkänen,225) - Alguses sõitsin ainult paar ringi.(65) Selle näite puhul on inessiiv mõlemil juhul ajamääruslikus funktsioonis.

Kännissä se oli nytkin...(Pitkänen,248) - Ta oli praegugi purjus...(77) Siin on inessiiv seisundimääruse funktsioonis.

Neil juhtudel, kui inessiiv on tõlgitud nominatiiviga, on ka lauseliikmete funktsioon muutunud,

... jolloin puistojen puissa oli kuurretta...(Waltari,332) - ... mil pargipuud olid härmas...(78) Selle ja teistegi näidete puhul on soomekeelse lokaaladverbiaali asemel eestikeelne subjekt.

Näidete puhul, mil inessiivi vasteks on illatiiv, on lauseliikmete funktsioon jäänud siiski samaks.

... rukkaste kädessä käyttämättä.(Huovinen,76) - ... kinnast kätte panemata.(58) Mõlemil juhul on tegemist kohamäärusega.

Keerukamad on juhud, mil inessiivi vasteks on elatiiv. Osade lausete puhul on kohakäändelise vormi funktsioon jäänud muutumatuks.

Ne kyttää pusikoissa...(Pitkänen,247) - Nemad jahivad pöösastest...(77) Mõlemis lauses on tegu lokaaladverbiaaliga.

Olen ikävystynyt tässä kurjassa luolassa...(Waltari,366) - Olen tüdinud sellest viletsast urkast...(100). Lokaaladverbiaali asemel on eesti keeles põhjusemäärus.

Väga sageli on inessiivi vasteks adessiiv. Nagu illatiiv - allatiivi puhul, on ka siin jäänud lauseliikmete süntaktiline funktsioon enamasti samaks, lihtsalt sisekohakäändeline vorm on asendunud väliskohakäändeliselega.

... täällä kylmässä pohjolassa...(Huovinen,95) - ... siin külmal põhjamaal...(71). Mõlemil juhul on tegu lokaaladverbiaaliga.

Oli niin suoja vielä illansuussa...(Pitkänen,224) - Öhtupoolikul oli veel nii soe...(65). Siin on mõlemis keeles tegu ajamäärusega.

Osades lausetes on inessiivi vasteks ablatiiv, süntaktiline funktsioon on mõlemil juhul sama.

... Riitta säkähti viereessä.(pitkänen,210) - ... suskas Riitta kõrvalt.(57)

Ühel juhul on inessiivi vasteks essiiv, sel korral on soomekeelse kohamääruse asemel öeldistäätemäärus.

Se on valmiissa pakkauksessa...(Pitkänen,211) - See on

valmispakituna...(58)

Neil kordadel, mil inessiivi vasteks on eestikeelne komitatiiv, on muutunud ka lauseliikmete funktsioon.

... luvannut lähettää postiäsa heti takaisin...(Pitkänen, 185) -

... lubanud postiga ära saata.(44) Näeme, et kohamääruse asemel on eesti keeles abinõumäärus.

Teistegi näidete puhul on määruse liik muutunud.

Ühes lauses on inessiivi asemel instruktiiv, funktsioon on aga sama- viisimäärus.

Helenius kuunteli pää painuksissa...(Pitkänen,191) - Helenius kuulas norguspäi...(47)

Sama võib täheldada ka nende lausete korral, mil inessiivi vasteks on adverb - lauseliikmete süntaktiline tähendus on sama.

Linja-autovuoroja oli harvassa...(Huovinen,44) - Bussid liikusid har- valt...(34)

Inessiivi vasteks on ka genitiiv koos kaassõnaga, neilgi kordadel on lauseliikmete ülesanne jäänud samaks.

Merkkikirves roikkui vyössä.(Huovinen,111) - Templikirves kõlkus vöö küljes.

Vaadeldes neid näiteid, mil kogu lauseehitust on muudetud, võib näha, et alati on ka inessiivi funktsioon muutunud. Tihti on kohakäändeline vorm koguni ära jäetud.

ELATIIV

ELATIIVI FUNKTSIOONID

Vaadeldud teostes on elatiivi kasutatud järgmistel juhtudel:

1. Elatiiv märgib kohta, millest lahkutakse või läbi mille tegevus toimub. Sageli liitub sel juhul post- või prepositsioon, verb, mis tähistab lahkumist. (Räsänen 1972:220-224)

He olivat tulossa ... hautajaisista. (Huovinen, 84) -

... laski napista irti. (Pitkänen, 171)

Keittiöstä kuului astioiden kilinää... (Pitkänen, 224)

... astuin sitten ulos viileästä huoneesta... (Waltari, 356)

... meni sitten sisään kitisevästä portista... (Waltari, 365)

2. Elatiiv väljendab tegevust, tööd, olukorda, seisundit. (Räsänen 1972:224-225)

On tosta haukkumisesta valitettukin... (Pitkänen, 227) -

... panisin ne ... lakkoilemasta... (Pitkänen, 220)

3. Üks sagedasemaid elatiivi funktsioone on aine või materjali, millest ese on valmistatud, tähistamine. (Räsänen 1972:227-230)

... sotilasmanttelista tehdyn päällystakkinsa... (Huovinen, 29)

... mistä aineesta saadaan rakentaa... (Pitkänen, 205)

Varsinaänen piha oli tehdy sen päälle suurista betonilaatoista... (Pitkänen, 265)

4. Soome keeles esineb tihti kombinatsioon elatiiv + illatiiv (tüüp "päästä - päähän"). (Räsänen 1972:231)

Mutta nythän joku sitte ryhtyikin sanoista tekoihin. (Pitkänen, 227)

Kujanpään vaimon tasainen seloistus valui korvista hänen päähänsä... (Pitkänen, 234)

... hän kaatou loput oluet pullosta lasiin. (Pitkänen, 183)

... kiukkuista kirjoituksista puolesta ja vastaan... (Pitkänen, 227)

... astelin uimakopista suoraan veteen... (Waltari, 362)

5. Elatiiv väljendab tegevuse või olemise süüd, põhjust. (Räsänen 1972:231-233)

... kiroili ilosta. (Huovinen, 88)

Mertsi kiitti hyvistä löylyistä. (Huovinen, 143)

... Kujanpäille oli tullut kiistä jostan metsiköistä... (Pitkänen, 236)

Niiden harmaat kyljet olivat kuumenneet päivän paisteesta...

(Waltari, 349)

... herpannuin ihastuksesta. (Waltari, 340)

6. Elatiiv näitab, kelle arvamusest on jutt. (Räsänen 1972:235-236)

Hänen mielestään tyttö oli sievä. (Huovinen, 48) -

Saa ne kyllä mun mielestä vähän syyttää itseäänkin... (Pitkänen, 205)

Miin minustakin. (Pitkänen, 235)

... ja yhä minusta tuntuu että ranskankieli on ... (Waltari, 329)

7. Elatiiv väljendab osa tervikust. (Räsänen 1972:238-239)

... tässä oli vasta puolet kuvistakin... (Pitkänen, 235)

Miltei puolet sen lasiruuduista oli säpäleinä. (Pitkänen, 204)

Ei paljon taas satasesta jäljelle jäänyt... (Pitkänen, 224)

ELATIIVI TÖLKIMINE EESTI KEELDE

Vaadeldud teostes on soomekeelne elatiiv vahendatud eesti keelde järgmiselt:

L. Elatiivi vasteks on elatiiv.

Mertsä Vepsäläinen oli mielestään ollut varovainen...(Huovinen,9) -

Mertsä Vepsäläinen oli omast arust olnud ettevaatlik...(8)

Pojalle oli jäänut isästään hämärä kuva...(Huovinen,18) -

Pojale oli isast jäänud ähmane mälestus...(14)

Kuura ei ollut ehtinyt sen turkista sulaa...(Huovinen,16) -

Härm ei olnud jõudnud looma kasukast veel suladagi...(13)

... ajan virtauksista oppia ottava...(Huovinen,11) - ... aja
hoovustest õppust võttev...(10)

Eetvi kaatoi viinapullosta mustikkamehua...(Huovinen,117) -

Eetvi valas viinapudelist mustikamahla...(88)

Kuosmanen rupeesi kertomaan koirastaan ja sen urotöistä.(Huovinen,
20) - Kuosmanen hakkas oma koerast ja selle vägitegudest paja-
tama.(15)

Luitteks muuten lehdestä...(Pitkänen,203) - Kas lugesite lehest...(54)

... Helenius oli tuijotellut niitä jo joulusta lähtien...(Pitkä-
nen,171) - Helenius oli neid vahtinud juba joulust saadik...(36)

... kaiveli kolikoita taskustaan.(Pitkänen,178) - ... otsis
taskust peenraha.(40)

Iasillisestahan oli puhe eikä syömisestä...(Pitkänen,183) -

Jutt oli ju klaasikesest, mitte söömisest...(43)

... oli vielä äскеisestä hämmentynyt.(Pitkänen, 183) - ... ta oli
äsjasest veel kohmetu.(48)

... enää mistään muusta osata puhua.(Pitkänen,219) - ... ei
osatagi enam millestki muust rääkida.(62)

Sen tunsin vain profiilista...(Pitkänen,232) - Teda võis ära
tunda ainult profiilist...(69)

Anna mä otan susta tukea.(Pitkänen,242) - Ias ma võtan sust
kinni.(74)

... imivät itseensä kaiken ilon auringonsäteistä...(Waltari,355) -

... neelasid endasse kogu rõõmu päikesest...(95)

... henki salpauten tästä hervittävästä ajatuksesta...(Waltari,
359) - ... hing kinni sellest kohutavast mõttest...(96)

Säpsähtäen hän havahtui mietteistään...(Waltari,363) - Võpatades
ärkas ta oma mõtteist...(99)

Vain harvat pääsevad taivaaseen eikä se silloin lainkaan riipu heidän teoistaan vaan Jumalan valinnasta. (Waltari, 372) - Ainult üksikud pääsevad taevasse, ja see ei olene sugugi nende tegudest, vaid jumala valikust. (105)

... vain muutaman metrin päässä minusta... (Waltari, 350) -

... ainult mõni meeter minust... (90)

... puhumatta huomaavaisest palveluksesta... (Waltari, 343) -

... rääkimata tähelepanelikust teenindamisest... (86)

Tieto pikaisesta lähdestä ja matkasta... (Waltari, 336) - Teadmine peatsest teeleasumisest ja reisist... (81)

2. Tõlgitud on nominatiiviga.

Yksi myyjistä kyttäsi jo väliköössä... (Pitkänen, 207) - Üks müüja passis juba ... ustevahes... (56)

... yhden maitotölkin pohjasta jäi ... (Pitkänen, 212) - ... ühe piimapaki põhi jättis... (59)

3. Tõlgitud on genitiiviga.

Riitta otti suihkun pidikkeestä... (Pitkänen, 222) - Riitta võttis dusi käepideme... (63)

... laski napista irti. (Pitkänen, 171) - ... laskis nupu lahti. (36)

4. Tõlgitud on partitiiviga.

... haukkasi toisesta leivästä... (Pitkänen, 250) - ... hammustas teist leiba... (78)

... kun kauppias kävi kuuluttamassa edullisesti tarjouksistaan. (Pitkänen, 207) - ... kui kaupmees soodsa hinnaga kaupu välja hõikas. (56)

Älä tosta äijästä välitä... (Pitkänen, 225) - Ära pane seda meest tähele... (65)

5. Tõlkimisel on kasutatud illatiivi.

... vilkaisi itseään peilista. (Pitkänen, 248) - ... heitis pilgu peegliisse. (77)

... painoi Heleniusta rinuuksesta. (Pitkänen, 195) - ... tonksas Heleniust ... rindu. (49)

6. Tõlgitud on inessiiviga.

Kätevästi hän purki sumat ja ruuhkat pahemmista koskista... (Huovinen, 8) - Osavasti katkus ta ajuparvi ja kuhjatise kõige hullemais koskedes... (7)

Nahkainen naulalaukku riippui hänen kaulastaan. (Huovinen, 13) -

Nahast naelatas ku rippus tal kaelas. (11)

... auttaa Kujanpäätä selviytymään paremmin ruuhkista. (Pitkänen, 200) -

... aidanud Kujanpäääl ummikutes paremini toime tulla. (52)

... kyttäsi rakoa liikenteestä... (Pitkänen, 198) - ... varitses pilu autoderivis... (51)

Mielialani levottomuus kuvastui varmaan kirjeistäni... (Waltari, 335) -

Mu mee leolu rahutus kajastus kindlasti ka mu kirjades... (80)

7. Tõlgitud on allatiiviga.

Sehän olisi pätevä syy myöhästyä töistä. (Pitkänen, 219) - Oleks

hea põhjus tööle hilineda. (62)

... Heleniuksesta se näytti... (Pitkänen, 187) - Heleniusele tundus see... (45)

Pistän minä koiran silmät eelle naisen silmistä... (Huovinen, 17) -

Koera silmad annavad naise silmadele silma ette... (14)

... yhä minusta tuntuu että ranskankieli on... (Waltari, 329) -

... mulle tundus ikka, et prantsuse keeles... (76)

8. Tõlgitud on adessiiviga.

... mutta liivien asemesta... (Huovinen, 39) - ... aga vesti asemel... (30)

... vasemmasta kädestä puuttui kaksi sormea... (Huovinen, 44) -

... vasakul käel puudus kaks sõrme. (34)

... tyttöjen toivomuksesta ostettua. (Pitkänen, 216) - ... tüdrukute tahtmisel ostetud. (60)

... joka meille käsittämättömästä syyestä oli ollut pyhä... (Waltari, 348) - ... mis meile arusaamatuil põhjustel oli olnud püha... (79)

9. Tõlgitud on ablatiivi abil.

... kuinka Kujanpään rystyset irtosivat ovipielesta... (Pitkänen, 167) -

... kuidas Kujanpää sõrmenukid uksepiidalt kadusid... (34)

... ja hätäisimmät livisti töistä... (Pitkänen, 199) - ... ja kõige kiiremad in töölt jalga lasknud. (51)

... kumartui ottamaan kynttilästä tulta. (Pitkänen, 219) -

... kummardus küünlalt tuld võtma. (62)

... poimi askit telineestä. (Pitkänen, 213) - ... haaras riiulilt suitsupakid. (59)

Hän otti maasta... (Huovinen, 22) - Ta võttis põrandalt... (18)

He olivat tulossa ... hautajaisista. (Huovinen, 84) - Nad olid tulnud ... matustelt. (63)

lanssista palatessaan... (Huovinen, 118) - Laoplatsilt tulles... (89)

... pyyhkimään hikeä punoittavista poskistaan ja niskastaan. (Waltari, 362) - ... et oma punetavatelt põskedelt ja kaelalt higi pühkida. (98)

... olin erehtynyt tiestä... (Waltari, 346) - ... olin teelt eksinud... (88)

Niinpä noustuani junasta... (Waltari, 340) - Nõnda siis, astunud rõngilt maha... (84)

10. Tõlgitud on komitatiiviga.

Kuosmanen soitti opettajan puhelimesta kunnantoimistoon. (Huovinen, 38)

Kuosmanen helistas õpetaja telefoniga vallakontoris. (29)

11. Tõlkimisel on kasutatud genitiivi koos kaassõnaga.

... kiroili ilosta. (Huovinen, 88) - ... vandus rõõmu pärast. (67)

Maidon ne ottaa naapurista. (Huovinen, 83) - Piima toovad nad naabrite käest. (62)

... kyseli koirasta... (Huovinen, 25) - ... päris koera kohta... (19)

... kuuran peittämistä ikkunoista... (Huovinen, 34) - ... läbi härmas aknaklaaside... (26)

... panisin ne ... lakkoilemasta... (Pitkänen, 220) - ... ma paneks nad streikimise asemel... (62)

... Kujanpäille oli tullut kiista jostain metsiköstä... (Pitkänen, 230) - ... Kujanpääd olid mingi metsatuka pärast riidu läinud. (71)

... tiedonannot junien ja autobussien läh- ja saapumisajajõist. (Waltari, 342) - ... teadaanded rongide ja autobusside väljumise ja saabumise aegade kohta. (85)

Katselin põlyn tahrimesta ikkunasta... (Waltari, 341) - Silmitsesin läbi tolmust määrdunud akna... (84)

12. Tõlgitud on teistsuguse lausekonstruktsiooni abil.

... kun se oli kielitõõtnyt tapaamasta jatkossa. (Pitkänen, 194) -

... kuna ... ei nõustunud edaspidi kohtuma. (49)

Laura irrotti otteensa lasista... (Pitkänen, 186) - Laura pani klaasi ära... (44)

... minua oli vedetty huulesta. (Waltari, 363) - ... mind on nina-
pidi veetud. (98)

Mertsi olisi luopunut koko hommasta... (Huovinen, 48) - Mertsi oleks kogu asja sinnapaika jätnud... (377)

Elatiivi tõlkimise puhul näeme samuti, et juhtudel, mil elatiivi vasteks on elatiiv, on ka vastava vormi funktsioon jäänud samaks. Eetvi kaatoi viinapullosta mustikkamehua...(Huovinen,117) - Eetvi valas viinapudelist mustikamahla...(88'). Tegemist on lokaaladverbiaaliga.

...henki salpauten tästä hirvittävästä ajatuksesta...(Waltari,359) - ...hing kinni sellest kohutavast mõttest. Siin on mõlemil juhul tegemist põhjusemääruusega.

Kui elatiiv on tõlgitud nominatiiviga, on muutunud ka lauseliikmete funktsioon.

Yksi myyjistä kyttäsi jo välikössä...(Pitkänen,207) - Üks müüja passis ...juba ...ustevahes...(56). Atribuudi asemel on siin subjekt.

Näite puhul, mil elatiivi asemel on genitiiv, on ka vastava vormi funktsioon muutunud.

Riitta otti suihkun pidikkeestä...(Pitkänen,222) - Riitta võttis duši käepideme. Näeme, et kohamääruuse asemel on eestikeelses lauses täissihitis.

Ka neil kordadel, mil elatiivi asemel on partitiiv, on lauseliikmete funktsioon muutunud.

...haukkasi toisesta leivästä...(Pitkänen,250) - ...hammustas teist leiba...(78). Siin on adverbialaali asemel osasihitis.

Juhtudel, mil elatiivi asemel on eesti keeles illatiiv, on kohakäändeliste vormide funktsioonid jäänud siiski samaks.

...vilkaisi itseään peilista.(Pitkänen,248' - ...heitis pilgu peeglistse.(77). Mõlemis lauses esineb kohamääruus.

Samamoodi on lausetes, mil elatiivi vasteks on inessiiv.

Nahkainen naulalaukku riippui hänen kaulastaan.(Huovinen,13) -

Nahast naelatasku rippus tal kaelas.(11)

Lausetes, kus elatiivi vasteks on allatiiv, on mõnikord lauseliikmete funktsioon jäänud samaks, mõnikord muutunud.

Sehän olisi pätevä syy myöhästyä töistä.(Pitkänen,219) - Oleks hea põhjus tööle hilineda. Siin on kohakäändeline vorm mõlemis keeles lokaaladverbiaali funktsioonis.

Kui elatiiv on tõlgitud adessiiviga, on enamasti lauseliikmete funktsioon jäänud samaks, vahel aga muutunud.

...vasemmasta kädestä puuttui kaksi sormea...(Huovinen,44) -

...vasakul käel puudus kaks sõrme.(34) Kohamääruuse asemel on siin omajamääruus.

...tyttöjen toivomuksesta ostettua.(Pitkänen,216) - ...tüdrukute tahtmisel ostetud.(60). Mõlemis lauses on tegu põhjusemääruusega.

Sageli on elatiivi vasteks ablatiiv, sel juhul on lauseliikmete süntaktiline funktsioon jäänud samaks, kuigi sisekohakäände asemel on vastav väliskohakääne.

... kumartui ottamaan kynttilästä tulta. (Pitkänen, 219) - ... kummardus küünlalt tuld võtma. (62)

He olivat tulossa ... hautajaisista. (Huovinen, 84) - Nad olid tulnud matustelt. (63)

Ainult ühes lauses on elatiivi vasteks komitatiiv, kohamääruse vasteks on abinõumäärus.

Kuosmanen soitti opettajan puhelimest kunnantöimistoon. (Huovinen, 38) - Kuosmanen helistas õpetaja telefoniga vallakontorisse. (29)

Lausetes, kus elatiivi vasteks on genitiiv koos kaassõnaga, on eestikeelses lauses vastava vormi süntaktiline ülesanne enamasti samaks jäänud.

... kiioili ilosta. (Huovinen, 88) - ... vandus rõõmu pärast. (67)

Mõlemis lauses esineb põhjusemäärus.

Ka elatiivi puhul peab märkima, et neil kordadel, mil tõlkija oli stiilipuhtuse tõttu kogu lauseehitust muutnud, on kohakäändeline vorm sageli hoopis ära jäetud.

... minua oli vedetty huulesta. (Waltari, 363) - ... mind on ninapidi veetud. (98)

V Ä L I S K O H A K Ä Ä N D E D

A L L A T I I V

ALLATIIVI FUNKTSIOONID SOOME KEELES

Vaadeldud soomekeelsetes tekstides on allatiivi kasutamise juhud S.Räsäse järgi (Räsänen 1972) järgmised:

1. Allatiiv tähistab kohta, kuhu tegevus on suunatud. (Räsänen 1972:327-331)

Kuosmanen heitti työkalunsa lattialle. (Huovinen, 14)

... kun se jo liivahti pihalle. (Huovinen, 16)

Viinak aupan myyjät tuijottivat jähmettyneinä ovelle... (Pitkänen, 214)

Kujanpää nosteli laseja tarjottimelle... (Pitkänen, 233)

Istahdin kivelle, kulutin aikaa. (Waltari, 370)

... koska karkaan kotoani näyttämölle... (Waltari, 365)

2. Sageli on allatiiv daativadverbiaali funktsioonis. (Räsänen 1972:336-341)

Taimi antoi koiralle maitoa... (Huovinen, 98)

Hän antoi Mertsillekin purtavaa... (Huovinen, 9)

... siinä tuli vanhemmille melkoinen lasku... (Pitkänen, 204)

Ei kai sulle oo sattunu jotain... (Pitkänen, 244)

... oli janoiselle kurkulleni niin valikoidun erinomainen ja ihana... (Waltari, 356)

Hänelle se luultavasti ei merkinnyt samaa kuin minulle. (Waltari, 371)

3. Allatiiv märgib tegevust, olukorda, asendit jne. (Räsänen 1972: 331-336)

Pyyt nousivat siivilleen... (Huovinen, 53)

Huomintekijä istahti tupakalle. (Huovinen, 120)

Kujanpää pomppasi jalkeille... (Pitkänen, 230)

Sen oli täytynyt ottaa voimille. (Pitkänen, 207)

... joka ... kutsui hotellin asukkaita päiväaterialle. (Waltari, 361)

4. Allatiiviga tähistatakse viisi, seisundit. (Räsänen 1972: 343-344)

Taimi pani radion kovemmalle. (Huovinen, 133)

... haalistuivat hiljalleen... (Pitkänen, 168)

... ohut savukiemura meni hämilleen... (Pitkänen, 186)

ALLATIIVI TÕLKIMINE

Antud teostes on allatiiv tõlgitud järgmiselt:

1. Allatiivile vastab allatiiv.

Merts'i hymyili viirupöüllölle. (Huovinen, 15) - Merts'i naeratas kakule. (12)

Merts'i nousi istualleem... (Huovinen, 31) - Merts'i tõusis istukile. (24)

Koira seurasi häntä kaikkialle. (Huovinen, 18) - Koer järgnes talle koikjale. (14)

... mä vois'n tulla ... kadulle... (Pitkänen, 171) - ... ma võiksin tulla ... tänavale... (36)

Räntä tuiski ... poskille... (Pitkänen, 177) - Lobjakat tuiskas ... põskedele... (39)

Kuule, jos mulle soietaan... (Pitkänen, 170) - Kuule, kui mulle helistatakse... (39)

Se puhui suoraan eteensä tuulilasille. (Pitkänen, 199) - Ta rääkis otse enda ette tuuleklaasile... (51)

... nosti kättä suulleen... (Pitkänen, 227) - ... tõstis käe suule... (66)

Ja rouvalle? (Pitkänen, 209) - Ja prouale? (57)

... tässä ollaan sitte lähdössä ensimmäiselle retkelle... (Pitkänen, 233) - ... siin läheme esimesele sõidule... (69)

... kompuroi takaisin polulle. (Pitkänen, 242) - ... kopperdas jälle teerajale. (74)

Helenius väisti ovelle... (Pitkänen, 249) - Helenius taganes uksele. (78)

Istahdin kivelle, kulutin aikaa. (Waltari, 357) - Istusin korraks kivile, viitsin aega. (95)

... joka ... kutsui hotellin asukkaita pääväaterialle. (Waltari, 361) -

... mis ... hotellielanikke lõunale kutsus... (97)

Hänelle se luultavasti ei merkinnyt samaa kuin minulle... (Waltari, 371)

Temale arvatavasti ei tähendanud see sama mis minule... (104)

Sen harjalle oli rakennettu vähäinen kappeli... (Waltari, 342) -

Selle harjale oli ehitatud väike kabel... (85)

2. Tõlgitud on genitiiviga.

Kujanpääkin vaihtoi kolmoselle... (Pitkänen, 203) - Kujanpää lükkas sisse kolmanda käigu... (53)

3. Tõlgitud on partitiiviga.

... sitten perutuspeilin kautta takapenkille. (Pitkänen, 201) -

... siis peeglist tagaistet.(52)

Tuliha hänelle itselleenkin joskus semmoinen pakahduttava olo...
(Pitkänen,205) - Tabas ju teda ennastki vahel too rebenemise
tunne...(54)

Helenius katsoi... omalle parvekkeelleen.(Pitkänen,245) - Helenius
vaatas ... nende oma rõdu.(75)

Oh, tälla kertaa en naurannut teille.(Waltari,372) - Oh, seekord ma ei
naernud teid.(104)

4. Sageli on allatiiv tõlgitud illatiiviga.

... kuin hangelle pudonnut siipirikko lintu.(Huovinen,19) -

... nagu lumehange kukkunud haige tiivaga lind.(15)

Juna tulisi pysäkillle...(Huovinen,29) - Rong j'ouab jaama...(22)

He karkaavat ... maailmalle.(Huovinen,32) - Nad pagevad ... laia
maailma.(25)

Hän tilasi ... koululle puhelun...(Huovinen,48) - Ta tellis kooli-
majja kōne...(37)

... hän oli aina pienenä mennyt kesäleirille...(Pitkänen,206) -
oli ta väiksena alati suvelaagrisse sõitnud...(55)

... kaikki tommoset jokapäiväiset tavarat on pantu tonne perä-
seinälle...(Pitkänen,208) - ... muud igapäevased kaubad on pandud
tagaseina...(56)

... kun yksi ilmaantuu uusille kulmille...(Pitkänen,177) - ... kui
üks uude kanti ilmub...(40)

... vilkaisi lierinsa alta taivaalle.(Pitkänen,196) - ... kiikas

... kübara serva alt taevasse.(50)

... koska karkaan kotoani näyttämölle.(Waltari,367) - ... kunas
ma kodunt teatrisse põgenen.(101)

... matkustaa ... jonnekin maaseudulle...(Waltari,334) - ... sõita
kuhugi maakohhta...(80)

... tieto... matkasta meren rannalle...(Waltari,336) - Teadmine

... reisist mereranda...(81)

5. Tõlkimisel on kasutatud inessiivi.

... kun juna pysähtyi aamupuuhiin heräävälle asemalle.(Waltari,339) -

... kui rong hommikuaskeldusteks ärkavas jaamas peatus.(83)

6. Tõlgitud on elatiiviga.

Helenius hivutti kätensä veiville...(Pitkänen,200) - Helenius
haaras vändast...(52)

... kuin hänen ruuminsa ei olisi ollut altis kuumuudelle tai kylmyydelle...(Waltari,353) - ... justkui tema keha ei olekski kuumusest või külmast mõjustatav...(92)

7. Tõlgitud on adessiiviga.

Helenius otti pari epäröivää askelta tummalle jäälle...(Pitkänen, 243) - Helenius astus tunedal jääl paar kobavat sammu...(74)

Ei kai sulle oo sattunu jotain...(Pitkänen,244) - Ega sul ole midagi juhtunud...(75)

... hiukset riippuivat otsalle.(Waltari,339) - ... juuksed ripnesid otsaesisel.(83)

8. Tõlgitud on translatiiviga.

Taimi pani radion kovemalle.(Huovinen,133) - Taimi keeras raadio kõvemaks.(100)

Lapun alareuna oli leikeltu hapsuille...(Pitkänen,214) - Sedeli alumine serv oli lõigatud narmasteks...(59)

En ollut varannut mukaani matkalle muita kylpyrantavarusteita kuin ... (Waltari,362) - Ma polnud muretsenud endale reisiks supelranna varustusest muud kui...(98)

9. Tõlgitud on terminatiiviga.

... kunnes tulivat luistinradalle vievän polun kohdalle.(Pitkänen, 242) - ... kuni jõudsid uisuteele viiva rajani.(74)

10. Allatiivi vasteks on komitatiiv.

... ihan niin kun olisit puhunut itselles...(Pitkänen,191) -

... justkui oleksid rääkinud iseendaga...(47)

... vetäen painossa vertoja Egyptin obeliskeille...(Waltari,355) -

... voisteldes kaalus Egiptuse obeliskidega.(93)

... elleivat voi jakaa muille tietojaan ja mielipiteitään.(Waltari, 330) - ... kui nad ei saa teistega oma teadmisi ja arvamusi jagada.(77)

11. Tõlgitud on adverbil abil.

... alkoi sökiä takaisin hajalle.(Pitkänen,173) - ... ajas paberid jälle segi.(38)

Helenius pälyili ympärilleen...(Pitkänen,179) - Helenius piilus ringi...(40)

... laski luurin paikoilleen...(Pitkänen,173) - ... pani toru ära...(38)

12. Tõlgitud on genitiivi ja kaassõnaga.

Hän oli yöpynyt tulille. (Huovinen, 128) - Oö saatis ta mööda lökke ääres. (96)

Ja sitten tulet tallille. (Huovinen, 67) - Ja siis tuled talli juurde. (5)

... polttoainetta on löydyttävä sirkkelille ja höylälle. (Huovinen, 34) - ... kreissae ja höövli jaoks peab kütust leiduma. (26)

Helenius hamusi puhelimen laurin korvalleen... (Pitkänen, 169) -

Helenius tõstis telefonitoru kõrva äärde... (35)

Helenius käveli tiskille... (Pitkänen, 180) - Helenius läks letti ette... (41)

... ja sen poikki tielle. (Pitkänen, 244) - ... ja sealt läbi tee peale. (75)

13. Osadel juhtudel on stiilipuhtuse tõttu kasutatud teistsugust lausekonstruktsiooni.

Puomintekijä istahti tupakalle. (Huovinen, 120) - Poomitegi ja istus suitsutundi pidama. (90)

Pyyt nousivat siivilleen... (Huovinen, 53) - Püüd laotasid tiibu... (41)

... kun Kujanpää ampaisi liikkelle. (Pitkänen, 201) - ... kui Kujanpää paigalt võttis. (52)

He, he tulkaas miehet kahville... (Pitkänen, 225) - Mehed, tulge kohvi jooma! (65)

... niin antaisin sille Reinille ja sen porukalle potkut... (Pitkänen, 219) - ... ma laseks need tegelinskid lahti. (62)

Sen oli täytynyt ottaa voimille. (Pitkänen, 207) - See võis läbi võtta küll. (56)

... pystyi selittämään nyt nopeasti ja vakuuttavasti kun oli päässyt uskottavalle pohjalle. (Pitkänen, 172) - ... nüüd, kus tal oli kindel põhi jalge all, läks seletamine libedalt. (37)

... vaikka olin riisunut takin käsivarrelleni (Waltari, 347) -

... kuigi olin kuue maha ajanud. (88)

Vaadeldes eripärasusi allatiivi tõlkimisel eesti keelde, näeme, et lausetes, kus allatiivi vasteks on allatiiv, on ka vastava vormi funktsioon lauses samaks jäänud.

Merts'i hmyili viirupõllõlle. (Huovinen, 15) - Merts'i naeratas kakule. (12) Mõlemis lauses esineb allatiiv objektadverbiaalina.

Räntä tuiski ... poskille... (Pitkänen, 177) - Lobjakat tuiskas põskedele... (39). Siin on allatiiv säilitanud lokaaladverbiaali funktsiooni.

Lausetes, kus allatiivi eestikeelseks vasteks on partitiiv, on muutunud ka lauseliikmete funktsioon.

Helenius katsoi... omalle parvekkeelleen. (Pitkänen, 245) - Helenius vaatas ... nende oma rõdu. (75) Näeme, et soomekeelse lokaaladverbiaali asemel on partsiaalobjekt.

Sageli on allatiiv tõlgitud illatiiviga, kohakäändeliste vormide süntaktiline tähendus lauses on aga alati sama.

Juna tulisi pysäkille... (Huovinen, 29) - Rong jõuab jaama... (22) ... koska karkaan kotoani näyttämölle. (Waltari, 367) - ... kunas ma kodunt teatrisse põgenen. (101)

Sama võib öelda lause kohta, mil allatiivi vasteks on inessiv, kohakäändeline vorm esineb mõlemis keeles kohamääрусena.

... kun juna pysähtyi aamupuuhin heräävälle a semalle. (Waltari, 339) - ... kui rong hommikuaskeldusteks ärkavas jaamas peatus. (83)

Adessiiv allatiivi vastena on enamasti säilitanud oma süntaktilise funktsiooni.

... hiukset riippuivat otsalle. (Waltari, 339) - ... juuksed ripnesid otsaesisel. (83). Mõlemis lauses esineb kohakäändeline vorm lokaaladverbiaalina.

Translatiiv allatiivi vastena on samuti enamasti säilitanud oma süntaktilise ülesande.

Taimi pani radion kovemalle. (Huovinen, 133) - Taimi keeras raadio kõvemaks. (100). Näeme, et nii soome kui eesti keeles on säilinud predikatiivadverbiaal.

En ollut varannut mukaani matkalle muita kylpyrantavarusteita kuin... (Waltari, 362) - Ma polnud muretsenud endale reisiks supelrannavarustusest muud kui ... (98). Soomekeelses lauses on allatiivil kohamääрусlik ülesanne, eestikeelne translatiiv on aga otstarbemääрус.

Ühes lauses on allatiivi vasteks terminatiiv, lauseliikmete funktsioon on aga sama.

... kunnes tulivat luistinradalle vievān polun kōhdalle. (Pitkānen, 242)
 ... kuni jõudsid uisuteele viiva rajani. (74)

Lausetes, kus allatiivi vasteks on komitatiiv, on nii soome kui eesti keeles säilinud objektadverbiaal.

... ihan niin kuin olisit puhunut itselles... (Pitkānen, 191) -
 ... justkui oleksid rääkinud iseendaga... (45)

Neil kordadel, kus soomekeelne allatiiv on tõlgitud adverbil abil, on vastavate vormide süntaktiline funktsioon ikkagi samaks jäänud.

Helenius pälyili ympärilleen... (Pitkānen, 179) - Helenius piilus ringi... (40)

Sama võib öelda nende lausete kohta, mil allatiivi eestikeelseks vasteks on genitiiv koos kaassõnaga.

Ja sitten tulet tallille. (Huovinen, 67) - Ja siis tuled talli juurde. (5)

Neis lausetes, kus konstruktsiooni on täielikult muudetud, on muutunud ka lauseliikmete ülesanne.

Puomintekijä istahti tupakalle. (Huovinen, 120) - Poomitegija istus suitsutundi pidama. (90) Soomekeelses lauses on seisundimäärus, eesti keeles on lauseehitust muudetud ning asemele on tulnud objekt. Allatiivigi puhul peab märkima, et sellistel juhtudel on eesti-keelsetes lausetes kohakäändeline vorm tihti ära jäetud.

A D E S S I I V

ADESSIIVI FUNKTSIOONID SOOME KEELES.

S. Räsänen (Räsänen 1972:265-301) käsitleb adessiivi järgmiselt:

1. Adessiiv tähistab kohta, kus tegevus toimub. (Räsänen 1972: 265-273)

... on mäellä iso punainen talo. (Huovinen, 24)

... niin se ulvoo haudalla... (Huovinen, 21)

Mies juoksi jo kaukana tiellä. (Pitkänen, 215)

Helenius kääntyi jakkaralla poikittain... (Pitkänen, 181)

Lapsia kuljetettiin puistojen hiekkakäytävillä... (Waltari, 334)

... se oli suuri raha näillä köyhillä seuduilla. (Waltari, 348)

2. Adessiiv märgib tegevust, olemist, toimingut. (Räsänen 1972:273-275)

Poika parka eli toisten armoilla... (Huovinen, 11)

... soitti että sen pitäis ensin käydä jossain asioilla. (Pitkänen, 167)

3. Adessiiv väljendab aega. (Räsänen 1972: 281-285)

Iltapimeällä ajoi hevonen pihaan. (Huovinen, 50)

Kello oli yksi iltapäivällä. (Huovinen, 53)

Tulin illalla kotiin ... (Pitkänen, 220)

... että näinkö mun piti vielä vanhoilla päivillä yllättää muija... (Pitkänen, 220)

... puolituntinen iltamyöhällä on jättänyt mieleen... (Waltari, 333)

4. Adessiiv näitab viisi, seisundit, asendit, olukorda. (Räsänen 1972: 275-281)

Taimi oli hämillään. (Huovinen, 134)

... ryyppäili huulet töröllään... (Huovinen, 8)

Riitta selitti kovalla kummuksuvalla äänellä... (Pitkänen, 172)

... livahdi nopealla ovenavauksella sisään. (Pitkänen, 179)

... Kujanpää sanoi tyytyväisellä äänellä... (Pitkänen, 225)

Ihmissielu toimii samalla tavalla... (Waltari, 330)

... paloi sinisellä liekillä... (Waltari, 348)

5. Adessiiviga saab väljendada hinda, määrä. (Räsänen 1972:293-294)
 ... opas suositteli että ... saa halvalla lohileipiä... (Pitkänen, 233)
 Kyllä mä vähemmälläkin tajuun ja uskon. (Pitkänen, 195)

6. Ülisageli tähistab adessiiv vahendit või abinõu. (Räsänen 1972: 285-290). Eesti keeles vastaks sellele komitatiiv.

Kuosmanen hioi puukkoa ja lemmiä liippakivella. (Huovinen, 24)
 ... koira töykki kuonollaan hänen kättään ja katsoi kauniilla silmillään. (Huovinen, 26)
 ... ajoin vahingossa hissillä... (Pitkänen, 220)
 ... osoitti sormellaan suurta keltaista tarjouslappua. (Pitkänen, 214)
 ... joiden avulla olisin voinut pelastaa tilanteen. (Waltari, 315)
 ... kuin minua olisi isketty nyrkillä vatsaan. (Waltari, 366)

7. Tihti kasutatakse adessiivi olla-verbiga ühenduses, märkimaks, kelle või mille valduses, omanduses miski on. (Räsänen 1972:294-295)

Minulla on hyvä koira. (Huovinen, 17)
 Eikä ollut vieraalla asia... (Huovinen, 21)
 ... minkä väriset silmät Lauralla oli ... (Pitkänen, 188)
 Muuta miehellä ei kärryssä ollutkaan. (Pitkänen, 213)
 ... vaikka minulla ei olekaan musiikkikorvaa. (Waltari, 350)
Yksinäisyydellä on oma viehätöksensä... (Waltari, 330)

8. Adessiiv väljendab vanust, iga. (Räsänen 1972:285)

... niin nuorella iällä. (Huovinen, 28)
 No sitten eläkeellä lähdetään riemuttelemaan... (Pitkänen, 230)
 Alun neljäkymmenellä... (Pitkänen, 225)

ADESSIIVI TÖLKIMINE EESTI KEELDE

Antud teostes on adessiiv tõlgitud järgnevalt:

1. Adessiivile vastab adessiiv.

... niin se ulvoo haudalla... (Huovinen, 21) - ... siis ulub tema mu haual... (17)

... ivahymy karkeilla kasvoillaan ... (Huovinen, 16) - ... pilklik muie koredal näol... (13)

... onko joella uittomiehiä tai kulkiko joku vieras metsän perin-
kulmaisilla poluilla. (Huovinen, 21) - ... kas jöel on parvetajad
või kas uitab mõni vóóras verstadepikkustel metsaradadel. (16)

Keväällä ja kesällä neljakymmentä hän oli ollut vapaaehtoisena
taistelualueilla. (Huovinen, 12) - Neljakümnennda kevadel ja suvel oli
ta olnud vabatahtlikuna eesliinil. (10)

Minulla on hyvä koira. (Huovinen, 17) - Minul on hea koer. (13)

Aamulla he olivat... (Pitkänen, 170) - Hommikul olid nad... (36)

Kadulla hän pelästyi ... (Pitkänen, 179) - Tänaval ta kohkus... (40)

Helenius kääntyi jakkaralla poikttain... (Pitkänen, 181) - Helenius
keeras end pukil poolviltu... (42)

Tarjoilija kääntyi kannoillaan... (Pitkänen, 183) - Ettekandja keeras
kannal ringi... (43)

Vasta viidennellä onnistui. (Pitkänen, 184) - See õnnestus alles
yiiendal katsel. (44)

Taustalla oli pari lentokonetta... (Pitkänen, 231) - Taustal oli
paar lennukit... (68)

Ajoradat kaartelivat toistenda yli eri tasoilla... (Pitkänen, 206) -
Sóiduread kaardusid mitmel tasandil üle üksteise... (55)

... joiden avulla olisin voinut pelastaa tilanteen. (Waltari, 315) -

... mille abil oleksin vóinut olukorra päästa. (94)

... näköpiirillä ei ollut tarkkaa rajaa. (Waltari, 355) - ... nii et
horisondil ei olnudki täpset piiri. (93)

Hänen isänsä sanom ... jotakin toruvalla äänellä. (Waltari, 352) -

Isa ütles ... midagi noomival toonil. (91)

... joiden ohitse juha ponnisteli kiskoillaan. (Waltari, 341) -

... millest rong oma rööbastel mööda trügis. (84)

Thmissielu toimii samalla tavalla... (Waltari, 330) - Inimhing toimib
samal kombel... (77)

Yksinäisyydellä on oma viehätöksensä...(Waltari,330) - Üksindusel on oma võlud...(77)

Myöhään illalla nousin junaan...(Waltari,336) - Õhtul hilja istusin rongis ... (81)

2. Adessiiv on tõlgitud nominatiiviga.

Niilläko ei metrokuskeilla tule lakkooikeutta olemaan? (Pitkänen,204) - Kas need metrosohvrid siis streigiõigust ei saagi?(54)

3. Adessiiv on tõlgitud genitiiviga.

... että me katsastetaan tilanne kotirintamalla...(Pitkänen,212) -

... et vaatame kõigepealt kodurinde üle...(59)

... nojasi kyynärpäällä ... (Pitkänen,232) - ... ta toetas küünar-nuki ... (69)

... minkä väriset silmät Lauralla oli...(Pitkänen,188) - ... mis värv on Laura silmad...(46)

4. Tõlgitud on partitiiviga.

... se äijä ajatteli samalla tavalla...(Pitkänen,220) - Too mees mõtles vist sedasama...(62)

... opas suositteli että ... saa halvalla lohileipiä...(Pitkänen,233) - ... giid soovitas, et ... saab odavaid lõheleibu...(69)

Yllätin itseni nautiskelemassa naamioimattoman eroottisilla ajatuksilla.(Waltari,359) - Tabasin ennast nautimas varjamatult eroottilisi mõtteid.(96)

5. Tõlkimisel on adessiivi vasteks inessiiv.

Eetvi Manninen oli hurjalla työpäällä...(Huovinen,112) - Eetvi Manninen oli kõvas tööhoos...(84)

Iltapimeällä ajoi hevonen pihaan.(Huovinen,50) - Õhtupimeduses sõitis õue hobune.(38)

... pajalla korjattavana.(Huovinen,45) - ... töökojas paranduses.(34)

... niin nuorella iällä.(Huovinen,28) - ... nii noores eas.(22)

... siniset kukalliset verhot ja vaatekaapit toisella seinustalla.(Pitkänen,221) - ... sinised lillelised kardinaid ja riietekapid vastasseinas.(63)

... enhän mä ole siinä touhussa kun tiellä vaan.(Pitkänen,172) -

... mina oleksin sul ainult jalus.(37)

... hän kysyi ystävällisesti huonolla ranskankielella...(Waltari,351) -

... küsis ta võrdlemisi sõbralikult viletsas prantsuse keeles...(91)

... se oli suuri raha näillä köyhillä seuduilla. (Waltari, 348) -
 see oli suur raha siinses vaeses kandis. (89)
 ... nousin junaan Orsayn asemalla. (Waltari, 336) - ... istusin
 Orsay jaamas rongi. (81)

6. Adessiiv on tõlgitud elatiiviga.

Poika parka eli toisten armoilla. (Huovinen, 11) - Poiss vaeseke
 elas teiste armust. (9)
 Kyllä mä vähemälläkin tajuan ja uskon. (Pitkänen, 195) - Ma usun
 ja mõistan vähemastki. (49)

7. Tõlgitud on allatiiviga.

Froteen karhea pinta pidätti kuitenkin enimmät lumet itsellään.
 (Pitkänen, 242) - ... kuid kare froteepind pidas suurema lume siis
endale. (74)
 ... nojauduin ... taaksepäin istumellani. (Waltari, 336) - ... nõja-
 tusin ... istme seljatoele. (81)

8. Tõlgitud on ablatiiviga.

Hän haroi papereita pöydällään. (Pitkänen, 173) - Ta roobitses
 paberid laualt kokku. (38)

9. Adessiivi vasteks on essiiv.

... josta verotettaisiin erikseen... lisättävillä prosenteilla...
 (Waltari, 343) - ... mille eest on ... lisatavate protsentidena
 eraldi tasu. (86)

10. Adessiivile vastab komitatiiv.

... kujanpää aloitti hiljaisella, vähän säikyllä äänellään. (Pitkänen, 167) - ... alustas Kujanpää vaikse, aravõitu häälega. (74)
 ... joi lasinsa kerralla tyhjäksi. (Pitkänen, 181) - ... jõi
 klaasi jhe söömuga tühjaks. (42)
 ... painoi Heleniusta sormella. (Pitkänen, 195) - ... tonksas
 Heleniust sõrmega. (49)
 Mehän tultiin hissillä! (Pitkänen, 248) - Me tulime ju liftiga! (78)
Niillä on hyvä katkaista kannukset. (Huovinen, 24) - Nendega on hea
 kannused ära kaksata. (19)

11. Tõlgitud on adverbil abil.

- ... Kujanpää sanoi tyytyväisellä äänellä. (Pitkänen, 225) -
 ... ütles Kujanpää rahulolevalt. (65)
 ... se oli jo ... vuoden sisällä... (Pitkänen, 226) - ... poiss
 oli tänavu... (66)
 ... Kujanpään vaimo muikisteli hyvillään suutaan. (Pitkänen, 230) -
 ... muigas Kujanpää naine meelitatult. (73)
 ... koetti löytää sormilla tunnustellen ... (Pitkänen, 245) -
 ... ta ütles kobamisi leida... (76)
 ... tulevat muut heti kiirellä perässä. (Pitkänen, 177) - ... on
 teised kohe järel. (40)
 ... ilmoitti kiihtyneellä äänellä... ("altari, 347) - ... teatas
erutatult... (88)
 Se nukkui selällään... (Pitkänen, 251) - Tüdruk magas selili... (79)

12. Tõlgitud on genitiivi ja kaassõnaga.

- Valtion maalla... (Huovinen, 24) - Riigi maa peal... (19)
 ... mäellä... (Huovinen, 24) - ... mäe otsas... (19)
 ... yöpyvänsä tulilla. (Huovinen, 118) - ... ja ööbib tule ääres. (89)
 ... antoi katseensa kiertää Heleniuksen kasvoilla. (Pitkänen, 196) -
 ... libistas pilgu üle Heleniuse näo... (50)
 ... laukku olalla... (Pitkänen, 231) - ... käekott üle öla... (68)

13. Tõlgitud on partitiivi ja kaassõnaga.

- Helenius nojantui taaksepäin tuolillaan... (Pitkänen, 169) -
 Helenius toetas selja vastu toolikorju... (35)

14. Tõlkimisel on eelistatud teistsugust lauseehitust.

- ... Laura säästi nyökkäämällä. (Pitkänen, 196) - ... Laura noogutas
 kaasa... (50)
 Ei merkillä väliä... (Pitkänen, 180) - Üksk' oik mis mark... (41)
 ... niin sovitaan suosiolla... (Pitkänen, 168) - ... võiks väga
 hästi leppida... (34)
 Hän leikkasi vuorollaan ison palan... (Pitkänen, 225) - Kui tuli
 tema kord, lõi kas ta suure tüki... (65)
 Mertsä oli hyvillään. (Huovinen, 140) - Mertsä oli rahulolev. (105)
 Suurta hirsihuonetta lämmitettiin isolla kamiinalla. (Huovinen, 55) -
 Suurt palkseintega tuba soojendas vägev jalgadega raudahi. (42)

... hän murhasi minut silmillään kellertävien silmälasien takaa.
(Waltari, 354) - ... ta saatis mulle kollakate prillide tagant
hävitava pilgu.(93)

... kesken luennon aiheetta viskautuvan käsillään seisomaan kate-
derin kannelle...(Waltari, 329) - ... kes keset loengut järsku oma
nõtkuse näitamiseks kateedril tiritamme kasvatab...(76)

... ne lensivät kuin siivillä ohitseni...(Waltari, 332) -
... need otsekui lendasid mööda.(78)

Adessiivi tõlkimist uurides peab märkima, et neil kordadel, mil adessiiv on tõlgitud adekvaatselt, on ka vastav kohakäändeline vorm jäänud süntaktiliselt samaks.

Minulla on hyvä koira. (Huovinen, 17) - Minul on hea koer. (13) Mõlemis lauses esineb adessiiv kohamäärusena.

Aamulla he olivat... (Pitkänen, 170) - Hommikul olid nad... (36) Siin esineb adessiiv ajamäärusena.

Kadulla hän pelästyi... (Pitkänen, 179) - Tänaval ta kohkus... (40)

Adessiiv on siin kohamääruse funktsioonis.

Hänen isänsä sanoi ... jotakin toruvalla äänellä. (Waltari, 352) -

Isa ütles ... midagi noomival toonil. (91) Siin on adessiiv viisimääruslikus funktsioonis.

Lauses, kus adessiivi vasteks on nominatiiv, on lausete süntaktiline ehitus erinev ning soomekeelse omajamääruse asemel on eesti keeles alus.

Milläkö ei metrokuskeilla tule lakkooikeutta olemaan? (Pitkänen, 204) -

Kas need metrosohvrid siis streigiõigust ei saagi? (54)

Neis lausetes, kus soomekeelne adessiiv on tõlgitud genitiiviga, on alati ka lause süntaktiline struktuur muutunud.

... että me katsastetaan tilanne kotirintamalla... (Pitkänen, 212) -

... et vaatame kõigepealt kodurinde üle... (59) Siin on soomekeelse lokaaladverbiaali asemel totaalojekt.

... minkä väriset silmät Lauralla oli... (Pitkänen, 188) - ... mis

värvi on Laura silmad... (46) Selle näite puhul on omajamääruse asemel täiend.

Kui adessiivi vasteks on partitiiv, on muutunud lauseliikmete ülesanne.

... se äijä ajatteli samalla tavalla... (Pitkänen, 220) - Too mees mõtles vist sedasama... (62) Siin on viisimääruse asemel objekt.

Neis lauseis, kus soomekeelse adessiivi vasteks on eestikeelne inessiiv pole kohakäändeliste vormide funktsioon lauses muutunud.

Iltapimeällä ajoi hevonen pihaan. (Huovinen, 50) - Öhtupimeduses sõitis õue hobune. (38) Siin on tegemist ajamäärusega.

... pajalla korjattavana. (Huovinen, 45) - ... töökojas paranduses. (34)

Näeme, et tegu on lokaaladverbiaaliga.

Paaril korral on adessiiv toodud eesti keelde elatiivi abil.

Poika parka eli toisten armoilla... (Huovinen, 11) - Poiss vaeseke elas teiste armust... (9) Selle näite puhul on mõlemis keeles tegu viisimäärusega.

Ka neis lausetes, kus adessiivi vasteks on allatiiv või ablatiiv, pole lauseliikmete süntaktiline tähendus muutunud.

... nojauduin... taaksepäin istuimellani. (Waltari, 336) - ... nõjatusin ... istme seljatoele. (84)

Hän haroi papereita pöydällään... (Pitkänen, 173) - Ja roobitses paberid laualt kokku... (38) Neis lausetes on vastavatel vormidel kohamääruslik ülesanne.

Ühes lauses on adessiivi vasteks essiiv, muutunud on ka vastava vormi süntaktiline tähendus.

... josta verotettaisiin erikseen... lisättävillä prosentteilla... (Waltari, 343) - ... mille eest on ... lisatavate protsentidena eraldi tasu... (86) Soomekeelse abinõumääruse eestikeelseks vasteks on öeldistäätemäärus.

Peaaegu alati, mil adessiivi vasteks on komitatiiv, esineb mõlemis keeles vastav käändeline vorm abinõumäärusena.

Mehän tultiin hissillä! (Pitkänen, 248) - Me tulime ju liftiga! (78)

Kuid vastavad vormid võivad olla ka viisimäärused.

Kujanpää aloitti hiljaisella, vähän säikyllä äänellään. (Pitkänen, 187) - ... alustas Kujanpää vaipse, aravoitu häälega. (74)

Neil kordadel, mil adessiivi vasteks eesti keeles on adverb, pole lauseliikmete funktsioon muutunud.

Se nukkui selällään... (Pitkänen, 251) - Tüdruk magas selili... (79)

Tegemist on seisundimäärusega.

... Kujanpää sanoi tyytyväisellä äänellä. (Pitkänen, 225) - ... ütles Kujanpää rahulolevalt. (65) Sel korral on tegu viisimäärusega.

Ka siis on lauseliikmete funktsioon jäänud muutumatuks, kui adessiivi vasteks on kas genitiiv või partitiiv koos kaassõnaga.

Valtion maalla... (Huovinen, 24) - Riigi maa peal.. (19)

Helenius nojautui taaksepäin tuolillaan... (Pitkänen, 169) - Helenius toetas selja vastu toolikorju... (35)

Nagu juba eelnevalt öeldud, nii ka adessiivi puhul on muutunud lausekonstruktsiooni korral täielikult muutunud ka lauseliikmete funktsioon.

... Laura säästi nyökkäämällä. (Pitkänen, 196) - ... Laura noogutas kaasa (51)

Märkame, et eesti keeles puudub kohakäändeline vorm.

Suurta hirsihuonetta lämmitettin isolla kaminaalla. (Huovinen, 55) - Suurt palkseintega tuba soojendas vägev jalgadega raudahi. (42) Soomekeelse abinõumääruse vasteks eesti keeles on alus.

A B L A T I I V

ABLATIIVI FUNKTSIOONID

Vaadeldud teostes võib ablatiivi funktsioonid rühmitada järgmiselt: (Räsänen 1972:312-325)

1. Ablatiiv näitab tegevuse kohta või seda, kust tegevus suundub. (Räsänen 1972:312-315)

Ulko-ovelta kuului raapimista... (Huovinen, 16)

Ihmisiä nousi junaan asemilta ja pysäkeiltä. (Huovinen, 37)

Laura joi viimeisen tilkan lasinsa pohjalta. (Pitkänen, 194)

... kurkotti lasin tarjottimelta. (Pitkänen, 229)

Poikkesin tieltä... (Waltari, 349)

... aurinko hehkui pilvettömältä taivaalta... (Waltari, 362)

2. Ablatiivi kasutatakse ääa väljendamiseks. (Räsänen 1972: 317-318)

Sairaala oli Mertsille tuttu sotavuosilta. (Huovinen, 159)

Useimat menivät puolilta päivin metsään. (Huovinen, 154)

Mä tarvin ne kirjaimet heti kahdeksalta... (Pitkänen, 172)

... olis mulla kyllä yksiä aika kivoja viime kesältä... (Pitkänen, 237)

... viidenkolmatta frangin kohtuullisen hintaan vuorokaudelta... (Waltari, 343)

3. Ablatiiv väljendab kellegi aistingut, tunnet, arvamust. (Räsänen 1972: 324-325)

Maistui niin hyvältä... (Huovinen, 138)

Työ oli aluksi tuntunut helpolta ja huvittavaltakin. (Huovinen, 125)

Mut yhdeltä sekäsotkulta tää mun mielestä vaan näyttää... (Pitkänen, 208)

Kaikki tuntuu niin turhalta ja typerältä. (Pitkänen, 244)

Se kuulostaa konjakilta, eikö niin? (Waltari, 366)

Se tuoksui vienolta ihovoiteelta ja auringonpaisteelta. (Waltari, 352)

5. Ablatiiv on daativadverbiaali funktsioonis. (Räsänen 1972:319-321)

Kuitenkin Mertsin olisi saanut Kuosmaselta mitä tahansa anteeksi... (Huovinen, 10)

... partamiehelta oli kuollut ennen joulua vaimo. (Huovinen, 120)

... miesmyyjä tuli kyselemään Kujanpään vaimolta. (Pitkänen, 209)

... ei meidän ukolta esitettävät lopu. (Pitkänen, 237)

Kysykää isältäni... (Waltari, 371)

... sain ... kirjeen eräältä isävainajani ystävältä... (Waltari, 337)

1. Alkuperäiset

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

... Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

Ulkomailla... (Pitkänen, 237) -

ABLATIIVI TÕLKIMINE EESTI KEELDE

Uuritud tekstides on ablatiiv tõlgitud järgmiselt:

1. Ablatiivile vastab ablatiiv.

Ulko-ovelta kuului raapimista ja haukkumista.(Huovinen,16) - Välisukselt kostis kraapimist ja haukumist.(13)

... millaiseksi alkava vuosi muodostuisi elintarvikehuolton kannalta...(Huovinen,6) - ... missuguseks eelolev aasta toidu-
ainetega varustamise seisukohalt võiks kujuneda...(6)

... ne olivat tältä arkilta taasloppuneet.(Pitkänen,169) - ... jälle
olid need sellelt poognalt läbi.(35)

... rajaa tosta vasemmalta tyhjää pois...(Pitkänen,174) -
... seält vasakult löika vähemaks...(38)

... poimi sitten molemmat tiskiltä...(Pitkänen,181) - ... haaras
siis letilt mõlemad...(42)

... työnsi hiuksia ohimolta niskaan.(Pitkänen,195) - ... tõrjudes
juukseid külgedelt tagasi.(50)

Keneltähän lie senkin paheen perineet...(Pitkänen,222) - Kellelt
nad selle pahe küll on pärinud...(64)

... sieltä-täältä oli valkea rappaus lohkeillut paloina pois.
(Pitkänen,245) - ... siit-seält oli valge krohv tükkaaval lahti
löönud.(75)

Kadulta tuli sen verran valohämyä...(Pitkänen,245) - Tänavalt
tuli niipalju hämust valgust...(76)

... olin myös ehtinyt alas kummulta...(Waltari,359) - ... olin ka
künkalt alla jõudnud...(96)

Kysykää isältäni...(Waltari,372) - Küsige mu isalt...(105)

... kuin pyyhkiäkseen yltään vastuun...(Waltari,374) -

... otsekui tahtes endalt vastutust võtta...(88)

... ostanut sen ... Kirpputorilta.(Waltari,335) - ... oli ...
täiturult ... ostnud.(80)

... olin ... ottanut keskustelutunteja vanhalta, kuurolta rouvalta...
(Waltari,335) - ...olin võtnud ... konversatsioonitunde vanalt
kurdilt proualt...(81)

2. Tõlgitud on nominatiiviga.

Mä tarviin ne kirjaimet heti kahdeksalta(Pitkänen,172) - Mul on
neid tähti vaja punkt kell kaheksa...(37)

Kaikki tuntuu niin turhalta ja typerältä!(Pitkänen,244) - Kõik
tundub nii nõme ja asjatu!(75)

... näytti kun joltain keskenjätetyltä unohdetulta työltä,...

(Pitkänen,187) - ... tundus see kui mingi poollelijäetud, unustatud töö.(45)

Ne tunduivat käteviltä ja teräviltä, (Huovinen,138) - Need paist-
sid lahedad ja teravad olevat.(103)

Se kuulostaa konjakilta, eikö niin.(Waltari,366) - See kõlab nagu
konjak, eks ole?(101)

3. Tõlkimisel kasutati inessiivi.

Tää on sieltä lentokentältä...(Pitkänen,231) - See on lennujaamas...(68)

... viidenkolmatta frangin kohtuulliseen hintaan vuorokaudelta...(Waltari,343) - ... seda soodsa kahekümne viie frangi eest
ööpäevas.(86)

... aurinko hehkui pilvettömältä taivaalta...(Waltari,362) -
... päike hõõgus pilvitus taevas...(98)

4. Ablatiivile vastab eestikeelne elatiiv.

... lapset syöksyivät korkeilta portailta...(Huovinen,5) -
... lapsed söötsid kõrgest trepist alla...(5)

Ja parin peninkulman päässä kirkolta...(Huovinen,24) - Ja paar
penikoormat kirikust edasi...(19)

Sairaala oli Mertsille tuttu sotavuosilta.(Huovinen,159) -
Haigla oli Meetsile sõja-aastatest tuttav paik.(119)

... repesivät reunoiltaan sitä muka...(Pitkänen,168) -
... rebenesid servast sedamööda...(35)

... johon se oli Heleniukselta jäänyt...(Pitkänen,187) -
... kuhu see oli Heleniusest jäänud...(45)

Laura joi viimeisen tilkan lasinsa pohjalta...(Pitkänen,194) -
Laura jõi klaasi põhjast viimase tilga...(49)

... ravisteli lumet sen sisältä...(Pitkänen,242) - ... raputas
lume kingast välja...(74)

Se tuoksui vienolta ihovoiteelta ja auringonpaisteelta.(Waltari,352) -
See lõhnas kergelt nahakreemist ja päikesest.(92)

... isojen kahvilain ovilta huokuvan ... lemun.(Waltari,332) -
... suurte kohvikute ustest õhkuvat lõhna.(78)

... miltä aikakaudelta nuo valokuvassa näkemäni patsasjonot olivat
peräisin.(Waltari,336) - ... mis ajajärgust need pildil nähtud
sambad pärinevad.(81)

5. Tõlgitud on adessiiviga.

Sieltä löytyikin yksi...(Pitkänen,178) - Seal oligi üks...(39)
 ... minulta puuttuvan jotakin.(Waltari,332) - ... et mul midagi
 puudub.(78)

Valitsin rauhaisen paikan penkiltä...(Waltari,361) - Otsisin ...
pingil rahuliku koha...(97)

... kaverilta unohtuivat leipäkortit kotiin...(Huovinen,66) -
 ... kaaslasel ununesid leivakaardid koju...(51)

6. Tõlgitud on translatiiviga.

... niin sovitaan suosiolla vasta viideltä, sama se...(Pitkänen,168) -
 ... võiks väga hästi ka viieks leppida, see üsna ükskõik...(34)

7. Tõlgitud on essiiviga.

... näytti suvaitsevalta.(Huovinen,139) - ... paistis heasoovlikuna.
 (104)

... joka syntyi tämän talven pohjalta...(Waltari,331) - ... mis
 sündis selle talve tulemusena...(78)

Tuo kaikki tuntuu köyhältä jälkeensä...(Waltari,332) - Kõik see
 tundub tagantjärele... vaesena,...(78)

8. Tõlgitud on komitatiiviga.

Oho, sähän edistyt päivä päivältä...(Pitkänen,169) - Ohhoo, sa
 ju arened iga päevaga...(35)

9. Tõlgitud on genitiivi ja kaasõnaga.

Kujanpää ähisi ja nousi kaapilta...(Pitkänen,230) - Kujanpää
 ajas end kapi juurest äginal püsti...(68)

He olivat tulossa kirkolta...(Huovinen,84) - Nad olid tulnud
kiriku juurest...(63)

Lanssi tuoksui havupuulta ja kuusenparkilta.(Huovinen,121) -
 Laoplatsil lõhnas okaspuu ja kuusepargi järele.(91)

... kuin ei olisi hennonnut peittää molempia olkapäitään päivän-
säteiltä.(Waltari,353) - ... nagu ei oleks ta raatsinud mõlemat
õlga päikesekiirte eest varjata.(92)

10. Tõlgitud on partitiivi ja kaassõnaga.

... ei Wulffi taida aueta kun yhdeksältä vasta...(Pitkänen,172) -
 ... ja ega Wulffi vist enne üheksat lahti tehta...(37)

... jota voitte kutsua etunimeltä.(Waltari,372) - ... keda te
voite eesnime pidi kutsuda.(104)

11. Tõlkimisel on eelistatud teist lausekonstruktsiooni.

Sun silmät vaan näytti semmosilta...(Pitkänen,189) - Su silmadest
oleks nagu paistnud...(46)

... ei meidän ukolta esitettävät lopu.(Pitkänen,237) - Küll meie
isal näitamist jätkub.(72)

... sen ääni kuulosti oudolta...(Pitkänen,234) - ... naise häälel
oli veider kóla...(70)

Ablatiivi tõlke puhul näeme taas, et lausetes, kus ablatiiv on tõlgitud adekvaatselt, on ka vastavate vormide funktsioon lauses sama. Kadulta tuli sen verran valohämyä...(Pitkänen,245) - Tänavalt tuli niipalju hämust valgust...(76) Selle näite puhul on tegemist lokaaladverbiaaliga.

Kysykää isältäni...(Waltari,372) - Küsige mu isalt...(105) Siin on tegemist sihitismäärusega.

Lausetes, kus ablatiiv on tõlgitud nominatiiviga, pole lauseliikmete ülesanne muutunud.

Mä tarvin ne kirjaimet heti kahdeksalta.(Pitkänen,172) - Mul on neid tähti vaja punkt kell kaheksa...(37) Mõlemis lauses esineb ajamäärus.

Näidete korral, mil ablatiivi vasteks on inessiiv, on lauseliikmete funktsioon jäänud samaks.

... aurinko hehkui pilvettömältä taivaalta...(Waltari,362) - ... päike hõõgus pilvitus taevas...(98) Mõlemis lauses on vastav vorm lokaaladverbiaali funktsioonis.

Tihti on ablatiivi vasteks elatiiv. Kohakäändeliste vormide funktsioon on sel juhul alati jäänud samaks.

... lapset syöksyivät korkeilta portailta...(Huovinen,5) - ... lapsed söötsid kõrgest trepist alla...(5) Tegu on lokaaladverbiaaliga.

... johon se oli Heleniukselta jäänyt...(Pitkänen,187) - ... kuhu see oli Heleniusest jäänud...(45) Tegu on sihitismäärusega.

Näiteis, kus ablatiivi vasteks on adessiiv, on vastavate vormide funktsioonid lauses jäänud muutumatuks.

Valitsin rauhaisen paikan penkiltä...(Waltari,361) - Otsisin... pingil rahuliku koha...(97) Näeme, et siingi esineb kohamäärus.

Kaverilta unohtuivat leipäkortit kotiin...(Huovinen,66) - ... kaaslasel ununesid leivakaardid koju...(51) Tegü on sihitismäärusega.

Ühes lauses on ablatiiv tõlgitud translatiiviga, vastavate vormide funktsioon lauses on siiski sama - ajamäärus.

... niin sovitaan suosiolla vasta viideltä...(Pitkänen,168) - ... võiks väga hästi ka viieks leppida...(34)

Paaril juhul on ablatiivi vasteks essiiv, nii soome kui eesti keeles on tegu ikkagi öeldistäitemäärusega.

Tuo kaikki tuntuu köyhältä jälkeenpäin...(Waltari,332) - Kõik see tundub tagantjärele vaesena...(78)

Ühes lauses on ablatiiv tõlgitud komitatiiviga.

Oh, sähän edistyt päivä päivältä...(Pitkänen,169) - Ohhoo, sa ju arened iga päevaga...(35) Näeme, et mõlemis keeles esineb ajamäärus.

Lausetes, kus ablatiiv on tõlgitud genitiivi või partitiivi ning kaassõnaga, on vastavate vormide funktsioon lauses sama.

Kujanpää ähisi ja nousi kaapilta...(Pitkänen,230) - Kujanpää ajas end kapi juurest äginaal püsti.

Neil kordadel, mil kogu lauseehitust on muudetud, on muutunud ka lauseliikmete süntaktiline tähendus.

... sen ääni kuulosti oudolta...(Pitkänen,234) - ... naise häälel oli veider kõla. Siin näiteks on soomekeelne ablatiiv öeldistatitemääruse funktsioonis. Eestikeelses lauses on vastav sõna aga nominatiivis ning esineb hoopis subjektina.

K O K K U V Õ T E

Antud diplomitöös vaadeldi, kuidas soomekeelsed sise- ja väliskohakäändelised vormid on tõlgitud eesti keelde. Vaatluse all oli ühtlasi kohakäänete kasutamine soome keeles. Alusmaterjaliks olid kolm soomekeelset ilukirjanduslikku teost ning nende eestikeelsed tõlked.

Kuna tegemist oli ilukirjanduslike teostega, sai võrdlemise teel teha vaid üldisi järeldusi kohakäänete võrdleva esinemuse kohta. Materjali kogunes palju, nii et põhilisi seaduspärasusi soome kohakäänete esinemise ja tõlkimise kohta võis siiski teha.

Soome ja eesti keeles on kohakäänete kasutamises paljugi erinevat. Diplomitööd lugedes võis näha, et soome ja eesti kohakäänete funktsioonid suures osas kattuvad. Kokkuvõttes toon ära nende kasutamise põhilised erinevused.

Illatiiv on soome keeles kõige enam tarvitata kohakääne. Tema kasutusala on palju ulatuslikum kui eesti keeles.

Erinevalt eesti keelest kasutatakse illatiivi ajaväljendustes. Voisitte tulla ihan mihin aikaan...(Pitkänen,212)

Soome keeles on arvukalt reksioonilisi verbe, millega kaasneb illatiiv (Näit.tarttua, tutustua, tyytyä, vastata, perustua jpt.)

... jollen ensin vähän aikaa tutustellut koiraan.(Huovinen,130)

Illatiivi kasutatakse soome keeles, väljendamiseks terminatiivseid vorme.

Jomotus sykki olkapäähän asti.(Huovinen,155)

Vaadeldes, kuidas illatiiv on tõlgitud eesti keelde, näeme, et kõige enam vastab soomekeelsele vormile eestikeelne illatiiv.

Helenius kömpi autoon...(Pitkänen,198) - Helenius kobis autosse(51)

Sageduselt järgmine tõlkevaste oli allatiiv.

... ja istui sohvaan.(Pitkänen,228) - ... ja ästus diivanile.(67)

Teistest tõlkevõimalustest annab ülevaate töö lõpus olev tabel.

Süntaktilisest seisukohast on illatiivi funktsioon nii eesti kui soome keeles sama. Seda võib öelda ka teiste kohakäänete kohta.

Inessiivi tarvitamisel on samuti mõningaid erinevusi, võrreldes eesti keelega.

Väga sageli kasutatakse inessiivi, märkimaks kas vaimset või füüsilist seisundit.

... joutui juovuspäissään...(Huovinen,7)

Ka inessiivi kasutatakse mitmesugustes ajaväljendustes.

... mutta pysähtyi kumminkin ajoissa.(Pitkänen,201)

Inessiivi tõlkimisel oli kõige sagedasemaks eesti vasteks samuti inessiiv, sageduselt järgmisel kohal oli adessiiv.

Elatiivi puhul on huvitav see, et vaadeldud teostes kattusid soomekeelse elatiivi funktsioonid täielikult eestikeelsetega.

Näiteks kasvõi juhul, kus elatiiv väljendab tegevuse või olemise süüd, põhjust.

... kiroili ilosta. (Huovinen, 88) Tõsi küll, sageli vastab sellele eesti keeles vorm "genitiiv+ postpositsioon" (antud juhul "rõõmu pärast").

Elatiivi puhul on samuti sagedasemaks eestikeelseks vasteks elatiiv, sellele järgneb ablatiiv.

Allatiivi puhul peab märkima, et enamasti selle funktsioonid soome ja eesti keeles kattuvad, aga on ka erinevusi.

Allatiiv märgib tegevust, olukorda, asendit vms.
Puomintekijä istahti tupakalle. (Huovinen, 120)

Tihti märgib allatiiv ka viisi, seisundit.
Taimi pani radion kovemmalle. (Huovinen, 133)

Allatiivi vasteks eesti keeles on kõige enam samuti allatiiv, kuid väga tihti on ta tõlgitud ka illatiiviga.

Adessiivi puhul on samuti küllalt suuri erinevusi selle kasutamises soome ja eesti keeles.

Adessiiv näitab viisi, seisundit, asendit, olukorda.
... livahti nopealla ovenavauksella sisään. (Pitkänen, 179)

Soome keeles saab adessiiviga väljendada hinda, määrä.
Kyllä mä vähemmälläkin tajuun ja uskon. (Pitkänen, 195)

Ülisageli tähistab adessiiv vahendit või abinõu, eesti keeles vastaks sellele komitatiiv.

... ajoin vahingossa hissillä... (Pitkänen, 220')

Adessiiv väljendab ka vanust, iga.

... niin nuorella iällä. (Huovinen, 28)

Adessiiv on kõige enam tõlgitud eesti keelde samuti adessiiviga, sagedased vasted on ka inessiiv ja komitatiiv.

Ablatiivi kasutamisel on erinevused võrreldes eesti keelega järgmised:

Ablatiiv väljendab kellegi aistingut, tunnet, arvamust.
Maistui niin hyvältä... (Huovinen, 138)

Mõningates ajaväljendites on ablatiivi kasutamine samuti eesti keelest erinev.

Mä tarvin ne kirjainet heti kahdeksalta... (Pitkänen, 172)

Tõlkimisel on ablatiivi vasteks kõige enam ablatiiv, teisel kohal on elatiiv.

Süntaktilisest seisukohast vaadatuna esinesid nii sise- kui välis- kohakäändelised vormid lauses kõige enam lokaaladverbiaalina. Väga tihti võis vastavaid vorme kohata ka temporaaladverbiaali funktsioonis. Kuid kohakäändelised vormid esinesid ka teiste määrusteliikidena (sihitismäärus, öeldistäitemäärus, põhjusemäärus jne.).

Kokkuvõtte lõpuks peab veel toonitama, et käesolev töö ei pretendeeri mingitele uutele järeldustele kohakäändeliste vormide tarvitamisel ja tõlkimisel. Ometigi pakub töö andmeid käänete ja nende funktsioonide esinemissagedusest, samuti põhjustest, mis tingisid ühe või teise vormi kasutamise.

Käändevormide (mitte ainult kohakäänete) funktsioonide uurimine on huvitav ja vajalik töö. Samuti huvipakkuv oli saada teada, kui palju eri võimalusi on ühe ja sama käände tõlkimisel ühest sugulaskeelest teise.

Tabel 4

Soomelaulete hõimuhäälte rased
 udi heles

[illegible]

Резюме.

Финско-эстонское сравнение использования и функций надежи, обозначающих меча.

Данная дилеммная работа является сравнением надежи, обозначающих меча и их функций на финском и эстонском языках, при чем основой является финский язык.

Работа состоит из шести глав, в которых подробно рассматриваются названия меча, клинка, эпей, алебарды, армеса и др.

Все приведенные примеры проиллюстрированы примерами. В конце работы кратко резюмированы эстонские языки.

Как названия меча и функции надежи рассматриваются и в афинском языковом употреблении. В виду того, что в работе не приводятся все примеры, тем в работе цифры, так как эти являются абстрактными.

Основной целью работы является проиллюстрировать, какие различия в двух родственных языках в использовании надежи.

Kasutatud kirjandus

- Alvre, P. Soome keele õpik iseõppijaile. Teine, täiendatud trükk.
Tln., 1971. Lk. 188-202
- Alvre, P. Soome keeleõpetuse reeglid. Tln., 1969. Lk. 199-208
- Huovinen, V. Koirankynnen leikkaaja. Keuruu 1980
- Huovinen, V. Koeraküüne lõikaja. Tln., 1985
- Penttilä, A. Suomen kielioppi. Porvoo-Helsinki Lk. 371-434
- Pihel, K., Pikamäe, A. Soome-eesti sõnaraamat. 2., täiendatud ja
parandatud trükk. Tln., 1986.
- Pitkänen, I. Tavallisiä ihmisiä. Keuruu, 1979. S. 165-252
- Pitkänen, I. Pasi ja Lennu. Tavalised inimesed. Tln. 1984. Lk. 34-80
- Räsänen, S. "ainuun murteiden kaasussyntaksi. Suomalaisen Kirjalli-
suuden Seuran toimituksia 308. Helsinki, 1972. S. 179-344
- Mika Waltarin teoksia. ~~Vieras~~ mies tuli taloon. Ei koskaan huomis-
päivää. Jokin ihmisessä. Kultakutri. Fine van Brooklyn.
Porvoo-Helsinki-Juva, Werner Söderström Osakeyhtiö, 1978
S. 327- 408
- Waltari, M. Vóóras mees tuli tallu. Fine van Brooklyn. Kuumaastik.
Tln., 1984 Lk. 76-130

S I S U K O R D

Sissejuhatus	2
Illatiivi funktsioonid soome keeles	3
Illatiivi tõlkimine eesti keelde	5
Illatiiv süntaksi seisukohalt	12
Inessiivi funktsioonid soome keeles	14
Inessiivi tõlkimine eesti keelde	16
Inessiiv süntaksi seisukohalt	20
Elatiivi funktsioonid soome keeles	22
Elatiivi tõlkimine eesti keelde	24
Elatiiv süntaksi seisukohalt	28
Allatiivi funktsioonid soome keeles	30
Allatiivi tõlkimine eesti keelde	31
Allatiiv süntaksi seisukohalt	35
Adessiivi funktsioonid soome keeles	37
Adessiivi tõlkimine eesti keelde	39
Adessiiv süntaksi seisukohalt	44
Ablatiivi funktsioonid soome keeles	46
Ablatiivi tõlkimine eesti keelde	48
Ablatiiv süntaksi seisukohalt	52
Kokkuvõte	54
Tabel	57
Venekeelne lühikokkuvõte	58
Kasutatud kirjandus	59
Sisukord	60

Diplomantide loetelu: Maa
 Diplomantide juhendaja: P. Maa